

Вторник, 5 май 2009 г.

Защита на животни, използвани за научни цели *I**

P6_TA(2009)0343

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 5 май 2009 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на животните, използвани за научни цели (COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD))

(2010/С 212 Е/31)

(Процедура на съвместно вземане на решение: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (COM(2008)0543),
 - като взе предвид член 251, параграф 2 и член 95 от Договора за ЕО, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C6-0391/2008),
 - като взе предвид член 51 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на Комисията по земеделие и развитие на селските райони и становищата на Комисията по промишленост, изследвания и енергетика и на Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (A6-0240/2009),
1. Одобрява предложението на Комисията във вида, в който е изменено;
 2. Призовава Комисията отново да се допита до Парламента, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в предложението или да го замени с друг текст;
 3. Възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

P6_TC1-COD(2008)0211

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 5 май 2009 г. с оглед приемането на Директива 2009/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на животните, използвани за научни цели

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

- като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 95 от него,
- като взеха предвид предложението на Комисията ||,
- като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,
- като взеха предвид становището на Комитета на регионите,
- в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Становище от 13 май 2009 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 5 май 2009 г.

Вторник, 5 май 2009 г.

като имат предвид, че:

- (1) Хуманното отношение към животните е ценност за Общността, която е установена с Протокола относно закрилата и хуманното отношение към животните, приложен към Договора за ЕО.
- (2) На 23 март 1998 г. Съветът прие Решение 1999/575/ЕО относно подписването от Общността на Европейска конвенция за защитата на гръбначните животни, използвани за опитни и други научни цели ⁽¹⁾. Ставайки страна по тази конвенция Общността призна на международно ниво значението на защитата и хуманното отношение към животните, използвани за научни цели.
- (3) На 24 ноември 1986 г. Съветът прие Директива 86/609/ЕИО ⁽²⁾ с цел да се отстранят различията между законите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно защитата на животните, използвани за опитни и други научни цели. След приемането на посочената директива възникнаха още различия между държавите-членки. Някои държави-членки приеха национални мерки за прилагане, с които се гарантира високо ниво на защита на животните, използвани за научни цели, докато други прилагат единствено минималните изисквания, изложени в Директива 86/609/ЕИО. Затова с настоящата директива следва да се предоставят по-подробни правила, за да се намалят подобни различия и да се осигури доброто функциониране на вътрешния пазар.
- (4) В своя доклад от 5 декември 2002 г. относно Директива 86/609/ЕИО Европейският парламент прикани Комисията да излезе с предложение за преразглеждане на посочената директива с цел въвеждане на мерки за по-голяма стриктност и прозрачност в областта на опитите с животни.
- (5) Разполага се с нови научни познания относно факторите, влияещи върху благосъстоянието на животните и способността им да чувстват и изразяват болка, страдание, *стрес* и трайно увреждане. Поради това е необходимо да се подобри хуманното отношение към животните, използвани в научни процедури, чрез повишаване на минималните стандарти за защита на тези животни в съответствие с последните научни достижения.
- (6) **Желателно** е специфични безгръбначни видове да се включат в обхвата на настоящата директива, **когато** има научни свидетелства за потенциалната способност на тези видове да усещат болка, страдание, *стрес* и трайно увреждане.
- (7) Настоящата директива трябва да обхваща и ембрионалните и феталните форми на гръбначните животни, **в случаите, в които** съществуват научни доказателства, свидетелстващи, че през последната трета от развитието на тези форми съществува увеличен риск те да усещат болка, страдание и *стрес*, които могат да се отразят отрицателно и на последващото им развитие. Научните свидетелства показват също така, че процедури върху ембрионални и фетални форми **на видове бозайници** на по-ранен етап на развитие могат да доведат до болка, страдание, *стрес* или трайно увреждане, ако те бъдат оставени живи след първите две трети от тяхното развитие.
- (8) **Използването** на живи животни продължава да е необходимо за защита на здравето на хората и животните и околната среда, **в рамките на съществуващите ограничения от научно естество. При все това, настоящата директива представлява важна стъпка към постигането на целта за цялостно заместване на процедурите, извършвани върху живи животни с научна цел, веднага щом това стане възможно от научна гледна точка. За тази цел, настоящата директива се стреми към улесняване и насърчаване на развитието на алтернативни методи и към гарантиране на високо равнище на защита за животните, използвани в процедурите. Тя следва да се преразглежда редовно с оглед на развитието на научни и свързани със защитата на животните мерки.**
- (9) **В светлината на научния прогрес използването на опити върху животни остава важно средство за гарантиране на много високи нива по отношение на изследванията в областта на общественото здраве.**

⁽¹⁾ ОВ L 222, 24.8.1999 г., стр. 29.

⁽²⁾ ОВ L 358, 18.12.1986 г., стр. 1. ||

Вторник, 5 май 2009 г.

- (10) Използването на живи животни за научни цели и грижата за тях се ръководят от международно признатите принципи за заместване, намаляване и облекчаване. За да се гарантира, че начинът, по който животните са развъждани, отглеждани и използвани при процедури в Общността, е в съответствие с този според други международни и национални стандарти извън Общността, заместването, намаляването и облекчаването трябва да се разглеждат систематично при прилагането на настоящата директива. **Комисията следва да гарантира високо равнище на прозрачност във връзка с използването на животни и наличието на отчетност пред обществеността относно прилагането на мерки за защита на животните и относно напредъка, постигнат в областта на заместването на методите, свързани с използване на животни.**
- (11) Животните имат вътрешноприсъща стойност сами по себе си, която трябва да се уважава. Има и етични съображения на широката общественост по отношение на използването на животни при процедури. Поради това животните трябва винаги да се третират като сетивни същества и тяхното използване за научни цели трябва да се ограничи до области, които водят до напредък на науката и **на основните познания, тъй като това може** в крайна сметка **да донесе ползи например** за здравето на хората или животните или за околната среда. **Поради това използването на животни за научни процедури следва да бъде ограничено до случаите, когато не съществуват алтернативи, които да не включват животни.** Използването на животни за научни процедури в други области от компетенциите на Общността трябва да бъде забранено.
- (12) Принципите за заместване, намаляване и облекчаване трябва да се прилагат като стриктно се дава приоритет на изискването да се използват алтернативни методи. Когато в законодателството на Общността няма признат алтернативен метод, броят на животните може да се намали като се прибегва до други методи, които са приемливи и с които се разполага на практика, както и чрез прилагане на стратегии за изпитванията като използването на *in vitro* и други методи, които биха намалили или облекчили използването на животни.
- (13) **В съответствие с Съобщението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 23 януари 2006 г. „План за действие на Общността за защита и хуманно отношение към животните 2006—2010 г.“, Комисията следва да се стреми да насърчава хуманното отношение към животните, използвани за научни цели в международен мащаб, и по-специално да търси насърчаване на заместването, намаляването и облекчаването на процедурите, използващи животни, чрез Световната организация за здравето на животните (OIE), и като се стреми да включи стандартите за хуманно отношение към животните в критериите, оценявани при установяване на съответствие с добрите лабораторни практики (ДЛП).**
- (14) Изборът на методи и видове, които да се използват, има пряко отражение както върху броя на използваните животни, така и върху хуманното отношение към тях. Поради това с подбора на методи трябва да се гарантира, че ще се избере метода, с който могат да се получат най-адекватни резултати и е вероятно да се причинят минимални болка, страдания или стрес. При тези избрани методи трябва да се използва минималният брой животни, при който се получават надеждни резултати, и да се подбират видовете с най-ниска степен на неврофизиологична чувствителност, които са оптимални спрямо целевите видове.
- (15) При избраните методи трябва да се избягва доколкото е възможно смъртта като край вследствие на изключително страдание, причинено от приближаващата смърт. Когато е възможно тя трябва да се заменя с по-хуманни крайни етапи, като се използват клинични показатели, чрез които се определя приближаването на смъртта, което би позволило животното да бъде умъртвено чрез хуманен метод без по-нататъшно страдание.
- (16) Използването на неподходящи методи за умъртвяване на животни може да причини значителна болка, стрес и страдание на животните. Също толкова важно е и нивото на компетентност на лицето, което осъществява тази операция. Поради това животните трябва да се умъртвяват само от **квалифицирани** лица, които са получили разрешение за това, чрез хуманен метод, считан за подходящ за дадения вид.
- (17) Необходимо е да се гарантира, че използването на животни при процедури не представлява заплаха за биоразнообразието. Поради това, използването на застрашени видове при процедури трябва да се ограничи стриктно до минимума, необходим за обхващането на съществени биомедицински причини, както и изследвания, насочени към запазване на тези видове.

Вторник, 5 май 2009 г.

- (18) При сегашното ниво на научни познания за биомедицинските изследвания все още е необходимо използването на || примати при научни процедури. Поради тяхната генетична близост с хората и техните високо развити социални способности, използването на || примати при научни процедури повдига специфични етични и практически проблеми по отношение на отговарянето на техните поведенчески, екологични и социални нужди в лабораторна среда. Освен това, използването на || примати е свързано с най-голяма загриженост от страна на обществеността. Поради това използването на *примати* трябва да бъде позволено само в тези области на биомедицината с основно значение за хората, за които все още не се разполага с други алтернативни методи на заместване, или за запазването на съответните видове || примати. Фундаменталните изследвания в някои области на биомедицинските науки могат да предоставят важна нова информация, **от значение на по-късен бъдещ етап** по отношение на много животозастрашаващи или инвалидизиращи клинични състояния при хората. █
- (19) Използването на човекоподобните маймуни, които са най-близките до хората видове и са с най-силно развитите социални и поведенчески умения, следва да се позволява само при изследвания, насочени към запазване на тези видове, и когато има основание за действие във връзка с животозастрашаващи или инвалидизиращи клинични състояния и използването на други видове или алтернативни методи не би било достатъчно за целите на процедурата. Държавите-членки, позоваващи се на такава необходимост, следва да предоставят на Комисията необходимата информация за вземане на решение.
- (20) █ За да се прекрати постепенно улавянето на живеещи на свобода животни с цел развъждане, **следва възможно най-скоро да се направи пълно научно изследване на възможността за използване единствено на животни от сателитнопроизвеждащите се колонии**. Поради това обектите за развъждане и доставяне на || примати следва да имат стратегия за подкрепа и улесняване на постепенното постигане на тази цел.
- (21) Нужно е някои видове гръбначни животни, използвани при процедури, да бъдат развъждани специално за тази цел, така че тяхната генетична, биологична и поведенческа предистория да е добре известна на лицата, осъществяващи процедурите. Такива познания увеличават научното качество и надеждността на резултатите и едновременно с това намаляват изменчивостта, което в крайна сметка води до по-малко процедури и намалено използване на животни. Освен това от съображения, свързани с хуманното отношение към животните и тяхното съхраняване, използването при процедури на уловени, свободно живеещи животни трябва да се ограничи само до случаи, в които целта на процедурите не може да се постигне, като се използват животни, отгледани специално, за да бъдат използвани при процедури.
- (22) Тъй като предисторията на безстопанствените и дивите животни от домашни видове не е известна и улавянето и поставянето в обекти увеличава *стреса* на тези животни, те не трябва да се използват при процедури.
- (23) За да се увеличи прозрачността, да се улесни разрешаването на проектите и да се даде средство за мониторинг на изпълнението, трябва да се въведе класифициране на процедурите в зависимост от тяхната тежест въз основа на оценка за нивото на болката, страданието, *стреса* или трайното увреждане, които се нанасят на животните. █
- (24) От етична гледна точка, трябва да има горна граница на болката, страданието и *стреса*, над която животните не следва да бъдат подлагани на научни процедури. За тази цел, следва **при нормални условия да не бъде разрешено** осъществяването на процедури, които водят до сериозна болка, страдание или *стрес* и които е вероятно да бъдат продължителни. При разработването на общ формат за целите на отчитането, следва да се взема предвид действителната тежест, понесена от животното, а не прогнозираната в момента на изготвянето на етичната оценка тежест.
- (25) Броят животни, използвани при процедури, може да се намали чрез нееднократното осъществяване на процедури върху животни, когато това не води до отклонение от научните цели и до недостатъчно хуманно отношение към животните. При повторното използване на животни обаче следва да се търси баланс с минимизирането на всички неблагоприятни последици за тяхното благосъстояние, като се взема предвид преживяното от отделните животни. Вследствие на този потенциален конфликт, повторното използване на животни следва да се разглежда поотделно за всеки случай и да се ограничи единствено до тези процедури, при които **понасяните като цяло болка, страдание и стрес са оправдани от етична гледна точка**.

Вторник, 5 май 2009 г.

- (26) В края на **разрешена процедура** следва да се вземе най-подходящото решение по отношение на бъдещето на животното, като се имат предвид хуманното отношение към животните и потенциалните рискове за околната среда. Животните, *чието благосъстояние е застрашено*, следва да се умъртвяват чрез хуманни методи. В някои случаи животните следва да се пускат на свобода, а на животни като кучетата и котките следва да се даде възможност да бъдат *настанени* при семейства, тъй като обществената загриженост за съдбата на тези животни е голяма. Ако на обектите се позволи да могат да дават за *настаняване* животни, особено важно е да има въведена схема, която да осигурява подходяща социализация на тези животни, с цел да се **насърчава** успешното *настаняване*, а също и за да се спести ненужния *стрес* на животните и да се гарантира обществената сигурност.
- (27) За развитието на методите *in vitro* се използват животински тъкани и органи. За прилагането на принципа на намаляване, **е желателно** държавите-членки да създадат програми за обмен на органи и тъкани от животни, които са умъртвени чрез хуманни методи.
- (28) Хуманното отношение към животните, използвани при процедури, силно зависи от качеството и професионалната компетентност на персонала, упражняващ надзор върху процедурите, както и на този, осъществяващ процедури или упражняващ надзор върху персонала, гриещ се ежедневно за животните. С цел да се осигури адекватно ниво на компетентност на лицата, работещи с животни и процедури, свързани с животни, тези дейности следва да се осъществяват само **в обекти и** от лица, получили разрешение от компетентните органи. Основното внимание следва да се отделя на получаването и поддържането на адекватно ниво на компетентност, което следва да се доказва преди на тези лица да бъде дадено разрешение или подновяването на предоставеното им разрешение. **Разрешенията от компетентен орган и доказателствата за успешно завършени съответни курсове на обучение следва да се признават взаимно от всички държави-членки.**
- (29) Обектите следва да имат инсталирани адекватни съоръжения и оборудване, които да отговарят на изискванията за настаняване на съответните животински видове, и да позволяват ефективното осъществяване на процедурите при възможно най-нисък *стрес както за пряко засегнатите животни, така и за животните, които са заедно с тях*. Обектите следва да осъществяват дейност единствено ако са получили разрешение от компетентните органи.
- (30) За да се осигури текущия мониторинг на нуждите, свързани с хуманно отношение към животните, трябва по всяко време да се разполага с подходящи ветеринарни грижи и членовете на персонала следва да са отговорни за грижите и хуманното отношение към животните във всеки обект.
- (31) На съображенията, свързани с хуманното отношение към животните, следва да се отдава най-висок приоритет в контекста на отглеждането, развъждането и използването на животни. Следователно всеки обект следва да има **постоянно действащ орган за етичен преглед** с основна задача да се съсредоточи върху етичния дебат на равнището на обекта, насърчавайки климат на полагане на грижи и предоставяйки средства за практическо прилагане и своевременно изпълнение на последните технически и научни достижения във връзка с принципите на заместване, намаляване и облекчаване, за да се подобри преживяното от животните. Решенията на постоянния орган за етичен преглед следва коректно да се документират и да подлежат на проверка.
- (32) С цел да се позволи на компетентните органи да следят спазването на настоящата директива, всеки обект следва **при възможност** да води точна отчетност за броя животни, техния произход и съдба.
- (33) *Припатите* с високо развити социални умения, **както и кучетата и котките**, следва да имат лично досие **||**, обхващащо житейския им път *от тяхното раждане*, с цел да се позволи те да получават грижи, настаняване и третиране, което отговаря на индивидуалните им нужди и характеристики.
- (34) Настаняването и грижата за животните следва да е въз основа на специфичните нужди и характеристики на всеки вид.
- (35) На 15 юни 2006 г. по време на четвъртата многостранна консултация на страните по Европейската конвенция за защитата на гръбначните животни, използвани за опитни и други научни цели, бе прието изменение на приложение А, в което се излагат насоки за настаняване и грижи за опитни животни. Тези насоки са включени в Препоръка 2007/526/ЕО на Комисията от 18 юни 2007 г. относно насоки за настаняването и грижите за животни, използвани за опитни и други научни цели ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 197, 30.7.2007 г., стр. 1.

Вторник, 5 май 2009 г.

- (36) Съществуват различия между изискванията за настаняване и грижи за животните в отделните държави-членки, което деформира вътрешния пазар. Освен това някои от тези изисквания вече не отразяват последните познания относно влиянието на условията на настаняване и грижи както върху благосъстоянието на животните, така и върху научните резултати от процедурите. Поради това е необходимо с настоящата директива да се установят минимални изисквания относно настаняването и грижите, **винаги съобразени с новите научни доказателства**.
- (37) За да се следи спазването на настоящата директива, държавите-членки следва да правят поне една проверка годишно във всеки обект. За да се гарантира общественото доверие и да се насърчи прозрачността, поне една проверка || трябва да е без предупреждение. Следва да се създадат програми за съвместни проверки от държавите-членки, за да се стимулира установяването на среда на споделяне на добри практики и експертен опит.
- (38) За да се подпомогнат държавите-членки при прилагането на настоящата директива и въз основа на констатациите в доклада относно осъществяването на националните проверки, Комисията следва, когато е подходящо, да проверява националните системи за проверка. Всички слабости, констатирани при тези проверки, следва да се разгледат от държавите-членки.
- (39) Цялостната етична оценка на проекти, при които се използват животни, която е от основно значение при разрешаването на проекта, следва да осигури спазването при тези проекти на принципите на заместване, намаляване и облекчаване.
- (40) Тя е от основно значение и за да се гарантира както от морална, така и от научна гледна точка, че всяко използване на животни се преценява внимателно по отношение на научната валидност, полезност и значимост на || това използване. Вероятната вреда за животните следва да се компенсира от очакваната полза от проекта. Поради това следва да се осъществява || етична оценка, **независима от лицата, които отговарят за изследването**, като част от процеса на разрешаване на проекти, свързани с използване на живи животни. Ефективното изготвяне на етична оценка следва също така да позволи подходяща преценка относно използването на всички нови техники за научни опити при тяхната поява.
- (41) В някои случаи, поради естеството на проекта, типа на използваните видове и вероятността да се постигнат желаните цели на проекта, **би могло да** е необходимо да се направи ретроспективна оценка. Тъй като проектите могат да се различават значително по отношение на сложността, продължителността, както и времето до получаване на резултатите, е необходимо тези аспекти да се вземат предвид, когато се взема решението дали да се прави ретроспективна оценка.
- (42) За да се гарантира, че обществеността е осведомена, е важно да се направи публично достъпна обективна информация за проектите, при които се използват живи животни. Форматът на тази информация следва да е такъв, че да не се нарушават авторски права или да се оповестява поверителна информация. Поради това обектите за използване следва да предоставят **на компетентния орган качествени и/или количествени данни относно използването на живи животни** и да направят **тези данни** публично достъпни.
- (43) За да се управлява риска за здравето на хората и животните и за околната среда, в законодателството на Общността се предвижда веществата и продуктите да могат да се пускат на пазара едва след като са предоставени подходящи данни за безопасността и ефикасността. Някои от тези изисквания могат да се изпълнят единствено чрез прибягване до изпитвания върху животни, наричани отук нататък „регулаторни изпитвания“. Необходимо е да се въведат специфични мерки, за да се увеличи използването на алтернативни подходи и да се премахне ненужното дублиране на регулаторните изпитвания. За тази цел държавите-членки следва да признават валидността на данните от изпитванията, получени чрез методи на изпитвания, предвидени в законодателството на Общността.
- (44) За намаляване на излишната административна тежест и подобряване на конкурентоспособността на научните изследвания и промишлеността на Общността, трябва да е възможно да се разрешават многократни процедури по регулаторни изпитвания в рамките на една групово разрешение, макар и без освобождаване на тези процедури от етична оценка.

Вторник, 5 май 2009 г.

- (45) За да се осигури ефективен преглед на заявленията за разрешение и да се подобри конкурентоспособността на научните изследвания и промишлеността на Общността, следва да се определи срок, в който компетентните органи да оценяват предложенията за проекти и да вземат решения относно тяхното разрешаване. С цел да не се правят компромиси с качеството на етичните оценки, при по-комплексни предложения за проекти може да се изисква допълнително време поради броя на включените дисциплини, новите характеристики и по-комплексните техники на предложения проект. Удължаването на срока за етичната оценка обаче следва да продължи да става по изключение.
- (46) Наличието на алтернативни методи зависи до голяма степен от напредъка на изследванията за разработването на алтернативи. Рамковите програми на Общността за научни изследвания и технологично развитие предоставят все повече финансиране за проекти, чиято цел е да се замества, намалява и облекчава използването на животни при процедури. Поради това с цел да се увеличи конкурентоспособността на научните изследвания и промишлеността на Общността, Комисията и държавите-членки следва да допринасят за развитието и валидирането на алтернативни подходи.
- (47) Европейският център за валидиране на алтернативни методи е създаден в рамките на Съвместния изследователски център на Комисията и координира валидирането на алтернативни подходи в Общността. Съществува обаче все по-нарастваща нужда от нови методи, които да се разработят и предложат за валидиране. За предоставянето на необходимите механизми на равнището на държавите-членки, всяка държава-членка следва да посочи референтна лаборатория за валидиране на алтернативни методи. Държавите-членки следва да посочат референтни лаборатории, които са акредитирани в съответствие с Директива 2004/10/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно хармонизиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прилагането на принципите на добра лабораторна практика и верифицирането на тяхното прилагане при изпитвания на химически вещества ⁽¹⁾, с цел да се осигури съгласуваност и съпоставимост на качеството на резултатите. **Наред с това, правомощията на Европейския център за валидиране на алтернативни методи следва да бъдат разширени и да включват координирането и насърчаването на развитието и използването на алтернативи на опитите с животни.**
- (48) Необходимо е да се осигури съгласуван подход на национално равнище по отношение на стратегиите за етични оценки и етични прегледи. Държавите-членки следва да създадат национални комитети за хуманно отношение и етика към животните, които да предоставят консултации на компетентните органи, и постоянни органи за етичен преглед на обектите с цел да се насърчи прилагането на принципите на заместване, намаляване и облекчаване. По този начин мрежата от национални комитети за хуманно отношение и етика към животните следва да играе роля в обмена на най-добри практики на равнището на Общността.
- (49) Техническият и научният напредък в биомедицинските изследвания може да бъде бърз, както и увеличаването на знанието за факторите, влияещи върху благосъстоянието на животните. Следователно е необходимо да се остави възможност за преразглеждане на настоящата директива. При такова преразглеждане, **основано на прелиминални партньорска проверка резултати от научни изследвания**, могат да се разгледат възможностите за заместване на използването на животни и по-специално на || примати като приоритет, където е възможно, като се вземе предвид напредъкът на науката.
- (50) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива, следва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽²⁾.
- (51) По-специално на Комисията следва да се предоставят правомощия да установява критерии за класифициране на процедурите и да адаптира приложения от II до IX в съответствие с научния и техническия прогрес. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, включително чрез допълването ѝ с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (52) Държавите-членки следва да предвидят правила относно приложимите санкции при нарушаване на разпоредбите на настоящата директива и да осигурят тяхното прилагане. Мерките следва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.
- (53) Поради това Директива 86/609/ЕО следва да бъде отменена.

⁽¹⁾ ОВ L 50, 20.2.2004 г., стр. 44.

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. ||

Вторник, 5 май 2009 г.

- (54) Ползите от ретроспективното прилагане на разрешаването на проекти за хуманното отношение към животните и административните разходи, свързани с това, са оправдани единствено при течащи дългосрочни проекти. Поради това е необходимо да се предвидят преходни разпоредби за течащите краткосрочни и средносрочни проекти, за да се избегне необходимостта от разрешаване с обратна сила, при което ползите биха били ограничени.
- (55) Тъй като *целите на настоящата директива*, а именно хармонизирането на действащото законодателство в областта на използването на животни за научни цели, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може, поради своя мащаб и ефект, да бъде постигната по-добре на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват мерки за защита на животните, използвани или предназначени за използване за научни цели.

За тази цел в нея се излагат правила относно:

- (1) заместването и намаляването на използването на животни при процедури и облекчаването на развъждането, настаняването, грижите за животните и тяхното използване при процедури;
- (2) произхода, развъждането, маркирането, настаняването и грижите за животните;
- (3) функционирането на обектите за развъждане, доставяне или използване;
- (4) оценката и разрешаването на проекти, свързани с използването на животни при процедури.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага **по отношение на настаняването и отглеждането на животни**, използвани или предназначени за използване при процедури, или **■** развъждани специално, за да могат органи или тъкани от тях да се използват за научни цели, **и обхваща всички видове използване на животни при процедури, които могат да ил причинят болка, страдание, стрес или трайно увреждане.**

При наличието на болка, страдание, стрес или трайно увреждане, тяхното премахване чрез успешно използване на анестезия, аналгезия или на други методи не поставя използването на животни при процедури извън обсега на настоящата директива.

2. Настоящата директива се прилага към следните животни:

- а) живи **||** гръбначни животни, включително самостоятелно хранещи се ларвни форми и ембрионални или фетални форми **на видове бозайници** след последната трета от тяхното нормално развитие;
- б) живи безгръбначни животни **от** видовете, **принадлежащи към разредите**, изброени в приложение I.

Вторник, 5 май 2009 г.

3. Настоящата директива се прилага по отношение на животни, използвани при процедури, които са на по-ранен етап на развитие от посочения в параграф 2, буква а), ако животното ще бъде оставено живо след този етап на развитие и е вероятно то да претърпи болка, страдание, *стрес* или трайно увреждане след като достигне този етап на развитие.

4. **С изключение на общите проверки на съоръженията за развъждане**, настоящата директива не се прилага спрямо следните:

- а) неекспериментални, селскостопански или клинични ветеринарни практики и опити;
- б) практики, предприети за признати животновъдни цели;
- в) практики, предприети с основна цел да се маркира животно;
- г) практики, които не **причиняват болка, страдание, стрес или трайно увреждане**.

5. Настоящата директива се прилага без да се засягат разпоредбите на Директива 76/768/ЕИО на Съвета от 27 юли 1976 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани с козметични продукти ⁽¹⁾.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- (1) „процедура“ е всяко използване на животно за опитни или други научни цели с известен или неизвестен резултат, които могат **или не могат** да му причинят болка, страдание, *стрес* или трайно увреждане, **и включва** всяко действие, което има за цел или може да доведе до раждане на животно в такова състояние или до създаване на нова генетично модифицирана родова линия на животните;
- (2) „проект“ е работна програма, имаща определена научна цел и свързана с една или повече процедури;
- (3) „обект“ е всяко съоръжение, постройка, група от постройки или други помещения и може да включва място, което не е изцяло заградено или покрито, както и подвижна апаратура;
- (4) „обект за развъждане“ е всеки обект, в който животните се развъждат с цел да бъдат използвани при процедури или техни органи или тъкани да се използват за научни цели;
- (5) „обект за доставяне“ е всеки обект, който не е обект за развъждане, от който животните се доставят с цел да бъдат използвани при процедури или техни органи или тъкани да се използват за научни цели;
- (6) „обект за използване“ е всеки обект, в който при процедури се използват животни;
- (7) **„компетентен орган“ означава орган или органи, определени от всяка държава-членка като отговорни за упражняването на надзор върху прилагането на настоящата директива;**
- (8) **„етичен подход“ е подходът, предшестващ опитите, който се състои в оценяване на научните и обществените основания за използване на животни, във връзка със задължението на човека да защита животните като живи, и наци сѣтѣва същѣства;**

⁽¹⁾ ОВ L 262, 27.9.1976 г., стр. 169.

Вторник, 5 май 2009 г.

- (9) „компетентно лице“ е всяко лице, посочено от държава-членка като компетентно да извършва съответните функции, описани в настоящата директива;
- (10) „отглеждане“ означава всички дейности, необходими за развъждането и поддържането на фенотипно нормални животни, с научна или други цели, но които сами по себе си не представляват опити;
- (11) „практика“ означава всяка дейност, която не е опитна, или всяка научна дейност, която не представлява опит;
- (12) „анестезирани по подходящ начин“ означава лишени от усещания чрез анестезия (тестна или пълна), която е също толкова ефективна, колкото и методите, използвани в добрата ветеринарна практика;
- (13) „протокол“ означава поредица от процедури, които съставляват опит с определена цел;
- (14) „регулирана процедура“ означава всяка опитна или друга научна процедура, която е вероятно да причини болка, страдание, стрес или трайно увреждане на защитено животно;
- (15) „повторно използване“ означава използването на животно, което вече е било използвано в процедура, в случаите, когато друго животно, върху което преди това не е осъществявана процедура, би могло също да бъде използвано;
- (16) „поверителна информация“ означава информация, чието оповестяване без взаимно съгласие би могло да накърни легитимните търговски или други интереси на притежателя ѝ или на трета страна.

Член 4

Заместване, намаляване и облекчаване

1. Когато съществуват методи на изпитване, опити или други научни дейности, които не са свързани с използване на живи животни, които от научна гледна точка са удовлетворителни методи или стратегии на изпитване за получаване на търсения резултат и могат да се използват вместо падена процедура, държавите-членки осигуряват използването на алтернативния метод, при условие че алтернативният метод не е забранен в съответната държава-членка. По списъка на настоящата директива не се считат за алтернативни такива методи за изпитване, които водят до използването на човешки ембрионални и фетални клетки, т.е. държавите-членки могат да вземат самостоятелни решения от етична гледна точка във връзка с прилагането на такива методи на изпитване.
2. Държавите-членки осигуряват намаляване до минимум на броя на използваните при проекти животни без да се засягат целите на проекта.
3. Държавите-членки осигуряват облекчаване на развъждането, настаняването и грижите, както и на методите, използвани при процедурите, като се премахва или намалява до минимум всяка възможна болка, страдание, стрес или трайно увреждане на животните.
4. Държавите-членки гарантират финансирането на обучението и изследователска дейност в областта на удовлетворителните от научна гледна точка методи или стратегии за изпитване, които не са свързани с използването на животни, както и тяхното разработване и прилагане.
5. Държавите-членки гарантират, че при разглеждане на въпроса за издаване на разрешение за проектите компетентният орган се стреми да постигне целта, посочена в параграф 1.
6. Държавите-членки гарантират осигуряването на обучение на съответните лица и учреждения относно използването на удовлетворителни от научна гледна точка методи или стратегии за изпитване, които не са свързани с използването на животни, и насърчават използването на подобни методи или стратегии за изпитване.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 5

Цел на процедурите

Процедурите могат да се осъществяват единствено за следните цели:

- (1) фундаментални изследвания за напредък в знанията в областта на биологическите и поведенческите науки;
- (2) транслационни или приложни изследвания с поне една от следните цели:
 - а) избягване, предотвратяване, диагностициране или третиране на заболявания, влошаване на здравето или други аномалии или тяхното въздействие върху хората, животните или растенията;
 - б) оценяване, определяне, регулиране или изменяне на физиологичните условия при хората, животните или растенията;
 - в) **подобряване на производствените условия и на хуманното отношение към животните, отглеждани за селскостопански цели.**
- (3) развитие, производство или изпитване на качеството, ефективността и безопасността на лекарства, хранителни и фуражни продукти и други вещества или продукти, имащи за цел поне една от целите, посочени в точка 2;
- (4) защита на естествената околна среда в интерес на здравето или благосъстоянието на хората или животните;
- (5) **опазване на човешкото здраве от гледна точка на професионалния или потребителския досег с химични вещества;**
- (6) изследвания, насочени към запазване на видовете, **тяхното здраве и благосъстояние;**
- (7) висше образование или обучение;
- (8) съдебномедицински разследвания.

Член 6

Хуманни методи на умъртвяване

1. Държавите-членки гарантират, че умъртвяването на животните става в обекти, които са получили разрешение за това, от лица, които са получили разрешение за това, и с минимална болка, страдание или стрес, а по отношение на видовете, включени в приложение VI, като се използват подходящи хуманни методи на умъртвяване в съответствие с посоченото приложение **или чрез други методи, за които има научни доказателства, че са поне също толкова хуманни. Когато е възможен и наличен по-хуманен метод на умъртвяване, той може да се използва, дори ако не е включен в приложение VI.**

При изследвания в полеви условия обаче, умъртвяването на животното може да стане извън получил разрешение обект.

2. Компетентните органи могат да предоставят освобождаване от параграф 1 въз основа на научна обосновка, сочеща, че целта на процедурата не може да бъде постигната като се използва хуманен метод на умъртвяване **или че са разработени други методи, които осигуряват в по-голяма степен защитата на животните. Независимо от каквото и да е освобождаване, животните се умъртвяват при минимална болка, страдание и стрес.**

3. Параграф 1 не се прилага, когато животното трябва да бъде умъртвено при извънредни обстоятелства поради съображения, свързани с хуманното отношение към животните.

Държавите-членки определят извънредните обстоятелства, посочени в първа алинея.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 7**Национални мерки**

Настоящата директива не възпрепятства държавите-членки да прилагат или приетат по-строги национални мерки за подобряване на благосъстоянието и защитата на животните, използвани за научни цели.

ГЛАВА II**РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ИЗПОЛЗВАНЕТО НА НЯКОИ ЖИВОТНИ ПРИ ПРОЦЕДУРИ****Член 8**

Застрашени видове, които не са || примати

1. Застрашените видове, изброени в приложение А към Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета ⁽¹⁾, не се използват при процедури с изключение на процедурите, отговарящи на следните изисквания:

- а) когато процедурата е с една от целите, посочени в член 5, точка 2, буква а), точка 3 или **точка 6;**
- б) когато съществува научно съображение, според което целта на процедурата не може да се постигне, като се използват други видове, различни от посочените в посоченото приложение;
- в) в рамките на възможното използваните животни следва да бъдат отглеждани с цел използване за опити.**

2. Настоящият член не се прилага за никакви видове || примати.

Член 9

|| Примати

1. **Приматите, поради високата и/н неврофизиологична чувствителност и познавателно развитие,** не се използват при процедури, с изключение на процедурите, отговарящи на следните условия:

- а) когато процедурата е с една от посочените в член 5, точка 1, точка 2, буква а), точка 3 **или** **точка 6 цели;**
- б) когато **заявителят представи научна и етична обосновка,** според **която** целта на процедурата не може да се постигне, като се използват други видове, различни от **приматите.**

2. Независимо от параграф 1, || примати не се използват при процедури, при условията на предпазната клауза в член 53.

3. **На всеки две години и за първи път ... (*)**Комисията, при консултация с държавите-членки, провежда преглед на използването на примати в процедурите и публикува резултатите от него. Прегледът разглежда въздействието на развитието на познанието в областта на технологиите, науката и хуманното отношение към животните и определя цели за прилагане на валидирани методи за запестяване.

Член 10

Животни, уловени в дивата природа

1. Животни, уловени в дивата природа, не се използват при процедури.

⁽¹⁾ ОВ L 61, 3.3.1997 г., стр.1.

(*) Две години след влизането в сила на настоящата директива.

Вторник, 5 май 2009 г.

2. Компетентните органи могат да предоставят освобождаване от параграф 1 въз основа на научна обосновка, сочеща, че целта на процедурата не може да се постигне като се използват животни, развъждани, за да бъдат използвани при процедури.

Член 11

Животни, развъждани, за да бъдат използвани при процедури

1. Колтисията извършва оценка по отношение на хуманното отношение към животните, както и проучване на осъществимостта на прилагането на изискванията, предвидени в втора и трета алинея, ... (*).

Държавите-членки гарантират, че животните от видовете, изброени в приложение II, могат да бъдат използвани при процедури единствено когато тези животни са били развъждани, за да бъдат използвани при процедури.

Когато се установи, че това е осъществимо, считано от датите, посочени в приложение III, **с оглед на посочената в алинея 1 оценка**, държавите-членки трябва да гарантират, че **припатите**, изброени в посоченото приложение, могат да се използват при процедури единствено когато **произлизат от сапо-възпроизвеждащи се колонии**.

3. Компетентните органи могат да предоставят освобождавания от параграф 1, *алинеи втора и трета* въз основа на **ветеринарна обосновка, обосновка, свързана с хуманното отношение към животните, или на научна обосновка**.

Член 12

Безстопанствени и диви животни от домашни видове

Безстопанствените и дивите животни от домашните видове не се използват при процедури.

Член 13

Използване на животински трупове, тъкани и органи за целите на обучение

Животински трупове, тъкани и органи могат да се използват във висшето образование и обучението, само ако са от животни, утвърдени съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № .../2009 на Съвета от ... [относно защитата на животните по време на утвърдяване] ⁽¹⁾.

ГЛАВА III

ПРОЦЕДУРИ

Член 14

Процедури

1. Държавите-членки осигуряват осъществяването на процедурите винаги да става в обекти, **определени в член 3**.

Компетентните органи могат да предоставят освобождаване от първа алинея въз основа на научна обосновка.

2. Процедурите могат да се осъществяват единствено в рамките на проект.

(*) Пет години след влизането в сила на настоящата директива.

(¹) ОВ L.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 15

Методи, използвани при процедурите

1. Държавите-членки гарантират, че ако в законодателството на Общността е признат друг задоволителен научен метод или стратегия на изпитване за постигане на търсения резултат, не се осъществява процедура. При липсата на такъв метод, не се допуска осъществяването на процедура, ако на практика се разполага при разумни условия със задоволителен научен метод или стратегия за изпитване за постигане на търсения резултат, включително компютърни, *in vitro* и други методологии, при които не се използват животни.
2. При избор на процедури се подбират тези, при които се използват минимален брой животни, животни с най-ниска степен на неврофизиологична чувствителност, които причиняват най-малко болка, страдание, стрес или трайно увреждане и които е най-вероятно да доведат до задоволителни резултати.
3. Смъртта като краен етап на процедурите следва да се избягва, доколкото е възможно, и да се замества с ранни и хуманни крайни етапи. Ако смъртта е неизбежна като край, процедурата се замисля така, че да води до смърт на колкото е възможно по-малко животни.

Член 16

Анестезия

1. Държавите-членки *следят, при необходимост,* осъществяването на всички процедури да става при прилагане на обща или местна анестезия **или при използване на други методи, които могат да облекчат болката или да сведат страданието до минимум.**
 2. Чрез дерогация от параграф 1, процедури могат да се осъществяват без прилагане на анестезия при следните условия:
 - а) когато се прецени, че прилагането на анестезия е по-травмираща за животното, отколкото самата процедура;
 - б) когато прилагането на анестезия е несъвместимо с целта на процедурата, освен, ако тя е свързана със сериозни наранявания, които могат да причинят силна болка;
 - в) **когато се използват аналгетици за предотвратяване на или осъществяване на контрол върху потенциално много силна болка.**
 3. Ако процедурата се осъществява без анестезия, се използват аналгетици или други подходящи методи, **винаги когато това би полегнало на животното,** за да се гарантира, че неизбежните болка, страдание или стрес се поддържат минимални.
 4. Държавите-членки осигуряват на животните да не се дават никакви лекарствени средства, които да не им позволяват или да ги ограничават при изразяването на болка без подходящо ниво на анестезия или аналгезия.
- В такива случаи се представя научна обосновка, придружена от подробности за режима на анестезия или аналгезия.
5. Животни, които могат да изпитват **■** болка след изтичане на действието на анестезията, се третират предварително и следоперативно с аналгетици или други подходящи обезболяващи методи, при условие че те са съвместими с целта на процедурата. Когато не е възможно третиране с аналгетици, животното незабавно се умъртвява чрез хуманен метод.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 17

Класификация в зависимост от тежестта на процедурите

1. Държавите-членки осигуряват класифицирането на всички процедури като „|| леки“, „умерени“ **или** „тежки“ **съгласно приложение IX.**
2. Държавите-членки *гарантират*, че процедурите, класифицирани като „тежки“ **са научно обосновани и се контролира тяхното съответствие с етичните норми**, ако има вероятност болката, страданието или стресът да **бъдат повече от краткотрайни. Такива процедури може да се провеждат по изключение и трябва да бъдат подложени на специален анализ на вредите и ползите и на надзор от страна на компетентния орган.**
3. Процедурите, осъществявани с прилагане на обща анестезия, в края на които и без възможност за връщане в съзнание животното се умъртвява чрез хуманен метод, се класифицират като такива „с необратим край“.
4. **В срок до ... (*)** Комисията **допълва** критериите за класификация на процедурите, **както е посочено в приложение IX, въз основа на международните класификации и във връзка с най-добрите практики, развивани в Европейския съюз. Такива критерии включват горна граница на тежест, над която са забранени процедури с животни.**

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, като я допълват, се приемат до ... (**) в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 54, параграф 4.

Член 18

Повторно използване

1. Държавите-членки *гарантират*, че, когато може да се използва **||** друго животно, върху което преди това не е била осъществявана **подготвителна или друга** процедура, **вместо** животно, **върху** което вече е **била осъществявана** процедура, *последното* може да може да се използва повторно при **последващи** нови процедури, **несвързани с първата**, само ако са изпълнени всички от следните условия:
 - а) предишната процедура е класифицирана като „до **умерена**“;
 - б) доказано е, че общото му здравословно състояние и благосъстоянието му са напълно възстановени;
 - в) по-нататъшната процедура е класифицирана като „до **умерена**“ или като такава „с необратим край“. **Повторното използване на животни се придружава от ветеринарни прегледи.**
2. Чрез дерогация от параграф 1 компетентните органи могат въз основа на научна обосновка да позволят повторно използване на животно, при условие че **предишната процедура, осъществена върху животното, е класифицирана като „до умерена“** и следващата процедура е класифицирана като „до **умерена**“ или като такава „с необратим край“.

Член 19

Край на процедурите

1. Една процедура се счита за приключила, когато не е необходимо да се правят повече наблюдения за нея или, когато не могат да се докажат научно неблагоприятни последици за животните при нови генетично модифицирани родови линии на животни.
2. В края на дадена процедура се решава от ветеринар или от друго компетентно лице дали животното да остане живо или да се умъртви по хуманен начин.

(*) 12 месеца след влизането в сила на настоящата директива.

(**) В срок до 18 месеца от влизането в сила на настоящата директива.

Вторник, 5 май 2009 г.

3. **При приключване на процедура** животното се умъртвява по хуманен начин, когато е вероятно да съществува трайна болка или страдание.

4. Когато животното следва да се остави живо, то получава грижи и настаняване, съответстващи на неговото здравословно състояние, и се поставя под надзора на ветеринар или на друго компетентно лице.

Член 20

Обмен на органи и тъкани

Държавите-членки **настъпват създаването на** програми за обмен на органи и тъкани от животни, умъртвени по хуманен начин.

Член 21

Пускане на свобода и повторно настаняване на животни

Държавите-членки могат да позволят животни, които са използвани или са предназначени за използване при процедури, да бъдат пуснати на свобода **в своите първоначални местообитания, да бъдат върнати към стандартна система на отглеждане, подходяща за вида**, или повторно настанени, при условие че са изпълнени следните условия:

- а) здравословното състояние на животните го позволява;
- б) не съществува опасност за общественото здраве или околната среда;
- в) положени са максималните възможни грижи за запазване на доброто състояние на животното, **в това число е била извършена оценка на поведението на животното и на способността му да се адаптира към изключително променливи условия на околната среда**;
- г) **съответните животни не са генетично модифицирани опитни животни или приплати.**

ГЛАВА IV

РАЗРЕШАВАНЕ

Раздел 1

Предоставяне на разрешение ||

Член 22

Предоставяне на разрешение ||

1. Държавите-членки гарантират, че лицата, осъществяващи една от следните функции, предварително са получили разрешение от компетентните **или от упълномощените** органи:

- а) осъществяване на процедури върху животни, включително тяхното умъртвяване по хуманен начин;
- б) надзор или разработване на процедури и проекти;
- в) надзор над полагащите грижи за животните.

2. Държавите-членки *следят*, за целите на разрешаването, лицата по параграф 1 да имат подходящо **ветеринарно или научно** образование и обучение и да **■** притежават **доказателство за** необходимата компетентност.

Лицата, осъществяващи функциите по параграф 1, буква б), са обучавани по научна дисциплина, съответстваща на осъществяваната дейност и имат необходимите умения да работят и да се грижат за съответните видове.

Вторник, 5 май 2009 г.

3. Всяко предоставяне на разрешение на лица е за ограничен период **■**, който не превишава пет години. Държавите-членки осигуряват подновяването на предоставените разрешения на лица да е само въз основа на **доказателство за** необходимата компетентност. **Държавите-членки гарантират взаимното признаване на квалификациите в областта на образованието и обучението и на разрешенията за извършване на определени процедури.**

4. Държавите-членки публикуват въз основа на елементите в приложение VII минимални изисквания по отношение на образованието, обучението и изискванията за получаване, поддържане и доказване на необходимата компетентност.

Раздел 2

Изисквания към обектите

Член 23

Предоставяне на разрешения на обекти

1. Държавите-членки гарантират, че всички обекти за развъждане, доставяне и използване са получили разрешение от компетентните органи и са регистрирани от тях.

Един обект получава разрешение, само ако той е бил проверен от компетентните органи и е счетен за отговарящ на изискванията на настоящата директива.

2. При предоставянето на разрешение се посочва вида на обекта и лицето, отговарящо за него и за спазването на разпоредбите на настоящата директива.

Член 24

Временно прекратяване и отнемане на разрешението

1. Когато даден обект вече не отговаря на изискванията, изложени в настоящата директива, компетентните органи **имат право** временно **да** прекратяват или отнемат неговото разрешение, **да предприемат подходящите действия за решаване на проблема или да изискат предприемането на подобни действия. Предвиждат се подходящи процедури, по които притежателите на разрешение да обжалват всяко такова решение.**

2. Държавите-членки осигуряват недопускане на неблагоприятни последици за хуманното отношение към животните при временно прекратяване или отнемане на разрешение.

Член 25

Изисквания към съоръженията и оборудването

1. Държавите-членки осигуряват всички обекти за развъждане, доставяне и използване да имат съоръжения и оборудване, които са подходящи за видовете настанени животни и, когато се осъществяват процедури, за постигането на резултати при осъществяването им.

2. Проектирането, изграждането и функционирането на съоръженията и оборудването по параграф 1 трябва да осигуряват колкото е възможно по-ефективно изпълнение на процедурите **■** при минимален брой животни и минимална степен на болка, страдание, *стрес* или трайно увреждане.

Член 26

Изисквания към персонала в обектите

Всички обекти за развъждане, доставяне и използване имат достатъчен брой обучен персонал, включващ като минимум:

(1) лица, отговарящи на място за благосъстоянието и грижите за животните, развъждани, държани или използвани в обекта, които осигуряват следното:

Вторник, 5 май 2009 г.

- а) персоналът, работещ с животни, да има достъп до специфична информация за настанените в обекта видове;
 - б) осъществяваните проекти да са в съответствие с разрешението на проекта;
 - в) всички процедури, при осъществяването на които на животното се причиняват ненужно болка, страдание или стрес, да се прекратяват;
 - г) при неспазване на разрешението за проекта да се вземат, отчитат и докладват на постоянния орган за етичен преглед подходящи мерки за отстраняване на неспазването.
- (2) Посочен ветеринар с опит в медицината на лабораторните животни се натоварва с консултантски задължения във връзка с доброто състояние и третиране на животните.

Без да се засяга общият характер на предвиденото в точка 1, всеки обект за развъждане, доставяне и използване гарантира, че има поне едно квалифицирано лице на разположение по всяко време, което да се грижи за хуманното отношение към животните.

Член 27

Постоянно действащ орган за етичен преглед

1. Държавите-членки осигуряват създаването на постоянно действащ орган за етичен преглед от всеки обект за развъждане, доставяне и използване.
2. Постоянно действащият орган за етичен преглед включва **най-малко** посочения ветеринар, лицето (или лицата), отговарящи за доброто състояние и грижите за животните в обекта и, при обекти за използване, представител на научните среди **и лице с експертен опит в прилагането на принципите на заместване, намаляване на броя на животните и облекчаването и/по време на опити.**

Член 28

Задачи на постоянно действащия орган за етичен преглед

1. **Предвид целите на настоящата директива и по-специално член 4, постоянно действащият орган за етичен преглед изпълнява следните задачи:**
 - а) предоставя етични консултации на персонала, работещ с животни, по въпроси, свързани с хуманното отношение към животните, във връзка с тяхното придобиване, настаняване, използване или грижите за тях;
 - б) съветва персонала на обекта относно прилагането на изискванията за заместване, намаляване и облекчаване и поддържа неговата осведоменост относно последните технически и научни достижения по отношение на прилагането на тези изисквания;
 - в) установява и осъществява преглед на вътрешните оперативни процеси по отношение на наблюдението, отчитането и последващия контрол във връзка с хуманното отношение към животните, настанени или използвани в обекта;
 - г) осъществява годишен преглед на всички проекти, **класифицирани като „тежки“ или такива с използване на примати, и преглед на всеки три години на всички други проекти**, които са с продължителност над 12 месеца, като отделя специално внимание на:
 - броя, вида и етапите от живота на животните, използвани през предходната година;
 - обосновката на броя, вида и етапите от живота на животните, необходими през следващата година;

Вторник, 5 май 2009 г.

— **научния прогрес в рамките на проекта;**

— използването на хуманни методи за умъртвяване и начина, по който се вземат предвид новите тенденции във връзка с използването на животни при процедури;

д) въз основа на прегледа по буква г) или при отклонения от полученото разрешение за проекта, разглежда дали това разрешение трябва да се представи за изменение или подновяване;

г) дава съвети относно схеми за повторно настаняване, по-специално във връзка с подходящата социализация на животните, които следва да се настанят повторно.

2. Държавите-членки осигуряват съхраняването на информация за всички консултации, предоставени на обекта от постоянно действащия орган за етичен преглед, и на взетите решения по отношение на тези консултации.

Съхраняваната информация се **предоставя на разположение** на компетентните органи при поискване. **Държавите-членки обръщат особено внимание на събирането, съпоставянето и публикуването на данни относно проекти, класифицирани като „тежки“ или такива с използване на примати, с оглед предоставяне на информация, която може да доведе до подобряване на хуманното отношение към животните и укрепване на принципа на заместването, намаляването на броя на животните и облекчаването им по време на опити.**

Член 29

Стратегия за развъждане на || примати

1. Държавите-членки осигуряват обектите **в ЕС** за развъждане и доставяне на **примати** да имат установена стратегия за увеличаване на дела на животните, които са потомци на || примати, развъждани в плен. **Ако е разрешено използването на примати, Комисията и държавите-членки предприемат всички необходими мерки за осигуряване на подходящи условия на транспортиране.**

2. Обектите **в ЕС**, придобиващи || примати предоставят при поискване доказателства пред компетентните органи, че обектите, от които са придобити животните имат въведена стратегия за развъждане.

Член 30

Схема за повторно настаняване

Когато държавите-членки позволяват схеми за повторно настаняване в съответствие с **член 21**, обектите за развъждане, доставяне и използване, от които са животните, предназначени за повторно настаняване, разполагат със схема за повторно настаняване, която гарантира социализацията на животните, които се настаняват повторно.

Член 31

Съхраняване на информация за животните

1. Държавите-членки **следят, в рамките на възможното**, всички обекти за развъждане, доставяне или използване да съхраняват информация за следното:

а) броя и видовете развъждани, придобивани, доставяни, пускани на свобода или повторно настанявани **гръбначни** животни;

б) произхода на животните, включително дали те са развъждани за използване при процедури;

в) датите, на които животните са придобити, доставени, пуснати на свобода или повторно настанени;

г) името и адреса на обекта за доставяне и датата на тяхното пристигане;

Вторник, 5 май 2009 г.

- д) името и адреса на **обекта, получаващ** животните;
- е) името и видовете животни, които са умрели или са били умъртвени по хуманен начин в обекта.

2. Информацията, съхранявана в съответствие с параграф 1, се пази поне три години и се предоставя на компетентните органи при поискване.

Член 32

Информация относно кучета, котки и || примати

1. Държавите-членки осигуряват всички обекти за развъждане, доставяне или използване да съхраняват за всички кучета, котки и || примати следната информация:

- а) идентичност;
- б) място на раждане;
- в) дали са развъдени, за да бъдат използвани при процедури;
- г) за || примати, дали са потомци на || примати, които са били развъждани в плен.

2. Всички **кучета, котки и || примати** следва да имат досие за личната история, което следва животното през неговия живот. **Държавите-членки гарантират правилното и последователното прилагане на настоящата директива.**

Досието се създава при раждане и обхваща **всяка подходяща** репродуктивна, медицинска и социална информация за отделното животно.

3. Информацията, съхранявана в съответствие с параграф 1, се пази поне три години след смъртта на животното и се предоставя на компетентните органи при поискване.

Член 33

Маркировка

1. Всяко куче, котка или примат във всеки обект за развъждане, доставяне или използване с изключение на случаите по параграф 2 се маркира, преди да бъде отбито, с индивидуален идентификационен знак по възможно най-безболезнен начин.

2. Когато куче, котка или || примат бъде преместено от един обект в друг, преди да бъде отбито, и не е практично да се маркира предварително, пълен запис на документацията, в която се посочва по-специално неговата майка, трябва да бъде пазен в получаващия обект, докато животното бъде маркирано.

3. Когато немаркирано куче, котка или || примат се взема за първи път в обекта, то се маркира колкото е възможно по-скоро.

4. Обектът предоставя, при поискване на компетентните органи, основанията животното да не бъде маркирано.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 34

Грижи и настаняване

1. По отношение на грижите за животните и тяхното настаняване държавите-членки гарантират следното:
 - а) всички животни имат осигурен подслон, жизнена среда, свобода на движение, храна, вода и грижа, които се изискват за тяхното здраве и хуманното отношение към тях **и които ил позволяват да задоволят етологичните и физическите си нужди;**
 - б) всяко ограничаване на степента, до която дадено животно може да задоволи своите физиологични и етологични нужди, се свежда до минимум;
 - в) условията, в които се отглеждат, държат или използват животните, се проверяват ежедневно;
 - г) благосъстоянието и здравословното състояние на животните се наблюдава от компетентно лице **поне веднъж дневно**, за да се избегне болката или предотвратимите страдание, *стрес* или трайно увреждане;
 - д) предвиждане на мерки за отстраняване на всеки открит недостатък или страдание, **които могат да се избегнат**, по най-бързия възможен начин.
2. За целите на параграф 1, буква а) и буква б) държавите-членки прилагат стандартите за грижи и настаняване, изложени в приложение IV, от датите, предвидени в това приложение.
3. Държавите-членки могат да позволят освобождавания от параграф 2 по **научно доказани причини, причини от ветеринарен характер или** причини, свързани с хуманното отношение към животните.
4. **В процедурите, чиято цел е описана в член 5, параграф 2, буква в), животните от видове от селскостопански интерес, посочени в приложение V, могат да бъдат настанявани в нормални условия на отглеждане, определени от съществуващите селскостопански практики на държавите-членки и приложимата нормативна уредба.**

Раздел 3

Инспекции

Член 35

Национални инспекции

1. Държавите-членки осигуряват всички обекти за развъждане, доставяне и използване да подлежат на инспекции за спазването на настоящата директива от тяхна страна.
 2. Националните инспекции се осъществяват от компетентните органи **средно веднъж** годишно, **като компетентните органи определят честотата на инспекциите въз основа на анализ на риска за всеки обект.**
- Поне една от тези проверки е без предупреждение.
3. Държавите-членки *следят* честотата и обхвата на инспекциите да са съобразени с броя и видовете настанени животни, със спазването на настоящата директива до този момент от страна на обекта и, при обекти за използване, с броя и видовете проекти, осъществявани в тези обекти. **Държавите-членки пред-приемат необходимите мерки с оглед на това тези инспекции да не застрашат научното качество на проектите и хуманното отношение към животните и тези проверки да се провеждат при условия, съответстващи на другите действащи разпоредби.**

Вторник, 5 май 2009 г.

4. Документацията за всички инспекции, **включително информацията относно всеки един случай на неспазване на изискванията по настоящата директива**, се съхранява *най-малко* пет години.
5. Държавите-членки осигуряват подходяща инфраструктура с достатъчен брой обучени инспектори, които да осъществяват инспекции.
6. Държавите-членки създават програми за съвместни инспекции с други държави-членки.

Член 36

Проверки на националните инспекции

1. Комисията **■** осъществява проверки на инфраструктурата и осъществяването на националните инспекции, **както и на правилното прилагане на класификациите за степен на тежест** в държавите-членки. **За тази цел Комисията създава система за наблюдение на проверките и на прилагането на настоящата директива във всяка държава-членка, средно на всеки три години, като гарантира хармонизирани практики за използването на животните, употребявани или предназначени да бъдат употребявани при научни процедури, и за грижите за тези животни.**
2. Държавата-членка, на територията на която се извършва проверката, оказва пълно съдействие на експертите на Комисията при изпълнение на техните задължения. Комисията информира компетентните органи на съответната държава-членка за резултатите от извършената проверка.
3. Компетентните органи на съответната държава-членка предприемат мерки, за да се вземат предвид резултатите от проверката.

Раздел 4

Изисквания към проектите

Член 37

Разрешаване на проекти

1. Държавите-членки *следят* осъществяването на проектите, **класифицирани като „умерени“ или „тежки“ или на проектите, използващи прилати**, да става само след предварително получаване на разрешение от компетентните органи. **Компетентният орган се уведомява предварително за всички други проекти след извършването на етичен преглед от постоянно действащия орган за етичен преглед на институцията.**
2. Разрешението се предоставя при благоприятна независима етична и научна оценка от компетентните органи.

Член 38

Заявление за получаване на разрешение на проект

1. **При необходимост обектът** за използване **или лицето, което носи научна отговорност за проекта**, подава заявление за разрешаване на проекта, което включва следното:
 - а) предложение за проект;
 - б) нетехническо обобщение на проекта;
 - в) информация за елементите, изложени в приложение VIII;
 - г) **научнообосновано заявление, че изследователският проект е абсолютно необходим и може да бъде защитен от етична гледна точка и че неговата цел не може да бъде постигната чрез други методи или процедури.**

Вторник, 5 май 2009 г.

2. Държавите-членки могат да предоставят освобождаване от изискването в параграф 1, буква б) и да позволяват на обектите за използване да подават съкратено предложение за проект, включващо само етична оценка и елементите, посочени в член 43, параграф 2, при условие, че проектът включва единствено процедури, класифицирани като „ || леки“ и при него не се използват || примати.

Член 39

Етична оценка

1. С етичната оценка се проверява дали проектът отговаря на следните критерии:

- а) проектът е научно обоснован, **абсолютно необходим и оправдан от етична гледна точка**;
- б) целите на проекта оправдават използването на животни **и не могат да бъдат постигнати чрез други методи или процедури**;
- в) проектът е разработен така, че да позволи осъществяването на процедури **при максимално зачитане на благосъстоянието на животните и** по възможно **най-**благоприятен за околната среда начин.

2. В етичната оценка се разглеждат по-специално следните елементи:

- а) оценка на целите на проекта, прогнозираните научни ползи или образователна стойност;
- б) оценка на степента на съобразеност на проекта с изискванията за заместване, намаляване и облекчаване;
- в) оценка на класификацията на тежестта на процедурите;
- г) оценка на нанасяните от проекта вреди и ползите от него, за да се прецени дали вредите за животните, изразяващи се в страдание, болка и *стрес*, и за околната среда, когато е подходящо, са оправдани от **етична гледна точка в светлината на** очаквания напредък на науката, който в крайна сметка **може да** донесе ползи за хората, животните или околната среда;
- д) оценка на всички научни съображения, посочени в членове 6, 8, 9, 10, 11, 14, 16 и 18.

3. Компетентните органи, осъществяващи етичната оценка, вземат предвид **съответния експертен опит** по-специално в следните области:

- а) области на научно приложение, за които ще се използват животните;
- б) проектиране на опити, включително статистика, когато е подходящо;
- в) ветеринарната практика в областта на науката въз основа на използване на лабораторни животни или ветеринарната практика в областта на дивите животни, когато е подходящо;
- г) животновъдство и грижите за животните по отношение на видовете, които са предназначени за използване;
- д) практическо приложение на изискванията за заместване, намаляване и облекчаване;
- е) приложна етика;
- ж) науката за околната среда, когато е подходящо.

4. Етичната оценка се прави по прозрачен начин, като се включват || независими **експертни заключения при закрила на интелектуалната собственост и поверителна информация, както и при осигуряване запазването на материално-техническите средства и безопасността на лицата.**

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 40

Ретроспективна оценка

1. **Компетентният орган, който извършва** етичната оценка, определя въз основа на посочения в член 39, параграф 2, буква г) анализ на нанасяните вреди и ползите дали проектът следва да бъде оценен ретроспективно **■** след неговото завършване.

Ако се счита, че е подходящо да се направи ретроспективна оценка, в етичната оценка се определя крайният срок за нейното осъществяване за съответния проект.

2. В ретроспективната оценка **се установява следното**:

- а) дали са постигнати целите на проекта;
- б) дали е нанесена вреда на животните, включително броя и видовете използвани животни и тежестта на процедурите;
- в) **наличието на** елементи, които могат да допринесат за по-нататъшното прилагане на изискванията за заместване, намаляване и облекчаване.

3. Всички проекти, при които се използват **||** примати, подлежат на ретроспективна оценка.

4. **Всички** проекти, включващи само процедури, които са класифицирани като „до **умерени**“, се освобождават от изискването за ретроспективна оценка.

Член 41

Съхраняване на документацията относно етичните оценки

1. Обектите съхраняват документацията относно етичните оценки поне три години след датата на изтичане на разрешението за проекта и предоставят тази документация на компетентните органи при поискване.

2. Документацията за етични оценки на проекти, които подлежат на оценка с обратна сила обаче, се съхранява до завършването на ретроспективната оценка.

Член 42

Нетехническо обобщение на проектите

1. Като се запазва поверителността на информацията, **на данните на обекта и данните за служители**, в нетехническите обобщения на проектите се посочва:

- а) информация относно целите на проекта, включително вероятността за постигането им, потенциалните вреди и подробности за броя и вида на животните, които ще се използват;
- б) доказателство, **че принципите** за заместване, намаляване и облекчаване **се съблюдават, когато това е практически възможно**.

2. Въз основа на резултатите от етичната оценка, обектът за използване посочва в нетехническото обобщение на проекта дали проектът ще подлежи на ретроспективна оценка и в какъв срок.

Вторник, 5 май 2009 г.

3. Обектът за използване актуализира нетехническото обобщение на проекта с резултатите от ретроспективната оценка.
4. Държавите-членки предоставят публичен достъп до **анонимни версии на** нетехническите обобщения на проектите, за които са предоставени разрешения, и всички техни актуализации.
5. **Като спазват защитата на поверителната и личната информация, държавите-членки правят обществено достояние неличната информация относно нарушенията на настоящата директива, националните законодателства и разрешенията.** 4а. **Като спазват защитата на поверителната и личната информация, държавите-членки правят обществено достояние неличната информация относно нарушенията на настоящата директива, националните законодателства и разрешенията.**

Член 43

Разрешаване на проекти

1. Разрешаването на проекти се ограничава до процедури, които са били подложени на етична оценка и на класификация на тяхната тежест.
2. При разрешаването на проекти се определят:
 - а) лицата в обектите, които отговарят за общото изпълнение на проекта;
 - б) обектите за използване, в които ще се осъществява проекта;
 - в) при изследвания в полеви условия, обектът за използване, който отговаря за проекта;
 - г) поне едно лице, имащо специфични познания по отношение на съответните видове.
3. Разрешението за проекта се дава за период не по-дълъг от **пет** години.
4. Държавите-членки могат да позволят разрешаването на повече от един проект, когато тези проекти се изискват по закон **или ако се прилагат стандартизирани процедури, чието етична оценка вече е довела до положителен резултат.**
5. Обектите за използване съхраняват документацията относно всички разрешения за проекти поне три години след датата на изтичането на разрешението и предоставят тази документация на компетентните органи при поискване.

Член 44

Изменение, подновяване и отнемане на разрешението

1. Компетентните органи могат да изменят или подновят разрешението за проекта при поискване от страна на обекта за използване **или лицето, което отговаря за проекта.**
2. Всяко изменение или подновяване на разрешението за даден проект подлежи на допълнителна етична оценка.
3. **Изменения на леки или умерени процедури, които не увеличават тежестта на процедурата, могат да се извършват от постоянно действащия орган за етичен преглед, но трябва да бъдат съобщени на компетентния орган в срок от една седмица след извършването им.**
4. Компетентният орган може да отнеме разрешението на проект, когато проектът не се осъществява в съответствие с това разрешение **и може да доведе до снижаване на стандартите за хуманно отношение към животните.**
5. Отнемането на разрешение на проект не следва да има неблагоприятни последици за хуманното отношение към използваните животни или към животните, предназначени за използване в проекта.

Вторник, 5 май 2009 г.

6. Държавите-членки установяват и публикуват подробни условия за изменение и подновяване на разрешението на проекти.

Член 45

Решения за разрешаване

|| Държавите-членки осигуряват вземането на решения за даване на разрешение и съобщаването им на обектите за използване да става най-късно до 30 дни след подаване на заявлението. Ако държавите-членки не успеят да вземат решение в рамките на този период, когато съответният проект включва само процедури, класифицирани като „ || леки“ и при които не се използват || примати, се счита, че разрешението е предоставено. Във всички други случаи не се прилага подобна презумпция.

|

ГЛАВА V

ИЗБЯГВАНЕ НА ДУБЛИРАНЕ И АЛТЕРНАТИВНИ ПОДХОДИ

Член 46

Ненужно дублиране на процедури

1. Всички държави-членки приемат данните, *постъпващи от друга държава-членка* и генерирани | при процедури, *които са* признати от *или се осъществяват съгласно* законодателството на Общността.

2. *Като запазват поверителността на информацията, държавите-членки осигуряват обмен на генерираните при процедурите данни, включително данните, генерирани при процедури, които са се провели в Европейския съюз преди влизането в сила на директивата. Лице, което желае да използва данни, които са собственост на друго лице, участва, когато е целесъобразно, в покриването на част от присъщите разходи за тези данни.*

3. *Преди да подаде заявление за разрешаване на проект, лице, което възнамерява да осъществява процедура, трябва да предприеме всички подходящи стъпки, за да установи дали данни, свързани с предлагания проект, вече съществуват и, ако това е така, да получи достъп до тези данни (включително като участва в покриването на разходите за тях), като държавите-членки също така установяват дали подобни данни вече съществуват преди да издадат разрешението.*

4. *Държавите-членки не разрешават процедура, в случай че лицето не е предприело подходящите стъпки, за да спази изискванията по параграф 3.*

5. *Когато съответните данни са на разположение при разумни условия, държавите-членки издават разрешение за проект само когато това е необходимо за защита на обществеността.*

Член 47

Алтернативни подходи

Комисията и държавите-членки допринасят **финансово и по други начини** за развитието и, **по целесъобразност, за научното валидиране** на алтернативни подходи, **предназначени** да осигурят **сравнимо** равнище на информация като полученото при опити с животни, но които не са свързани с използването на животни или се използват по-малко животни или по-безболезнени процедури, както и предприемат всякакви други мерки, които считат за целесъобразни, за насърчаване на изследванията в тази област. **Целесъобразно е да бъдат създадени широкомащабни ветеринарни биологични банки в подкрепа на принципите за заместване, намаляване на броя на животните и облекчаването им по време на опити, като се използват излишните проби от тъкани, взети в рамките на клиничните процедури.**

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 48

Европейски център за валидиране на алтернативни методи

Правомощията на Европейския център за валидиране на алтернативни методи вече включват координирането и насърчаването на развитието и използването на алтернативи на опитите с животни, в това число приложни и основни биомедицински и ветеринарно-медицински изследвания, както и регулаторни изпитвания, като се изпълняват следните функции:

- а) координиране на изследователската дейност, предприета за улесняване разработването на алтернативи на опитите с животни в националните центрове за алтернативни методи, описани в член 49;
- б) провеждане на изследвания за улесняване разработването на алтернативи на опитите с животни;
- в) възлагане провеждането на изследвания в области, където би могла да се получи информация, която да улесни запестяването, намаляването на броя на животните и облекчаването им по време на извършване на опити;
- г) в консултации със съответните заинтересовани страни, създаване и прилагане на стратегии за запестяване, намаляване на броя на животните и облекчаването им по време на извършване на опити;
- д) осигуряване на достъп до информация за алтернативи на опитите с животни чрез редовна отчетност пред обществеността, заинтересованите страни и органите на държавите-членки;
- е) осигуряване на бази данни за улесняване на обмена на свързана информация, включително информация относно достъпните алтернативни методи и информация, доброволно предоставена от изследователи, която в противен случай не би била публикувана, но би могла да предотврати дублирането на неуспешни проучвания върху животни;
- ж) координиране на проучванията във връзка с предварителното валидиране и валидирането, предприети от националните центрове за алтернативни методи в съответствие с член 49 от настоящата директива;
- з) при необходимост, провеждане на проучвания във връзка с валидирането и предварителното валидиране;
- и) в консултации със съответните регулаторни органи и заинтересовани страни, създаване и прилагане на стратегии за запестяване, намаляване на броя на животните и облекчаването им по време на извършване на опити, използвани за регулаторни цели;
- й) улесняване на научното утвърждаване и регулаторното приемане на алтернативи на опитите с животни, използвани за регулаторни цели;
- к) информиране на съответните регулаторни органи за започването на проучвания във връзка с предварителното валидиране и валидирането и за постигането на научно утвърждаване и регулаторно приемане на алтернативните методи за извършване на опити, както и предоставяне на достъп до тази информация на обществеността и на заинтересованите страни чрез специализирани интернет страници.

Член 49

Национални референтни лаборатории за алтернативни методи

1. До ... (*) всяка държава-членка посочва център, който отговаря за подкрепата на развитието, валидирането и насърчаването на алтернативи на опитите с животни, използвани за регулаторни цели, както и структури, които да развиват и насърчават използването на алтернативи на процедурите с животни, осъществявани за други цели, например основни и приложни биомедицински и ветеринарно-медицински изследвания..

(*) Една година след влизането в сила на настоящата директива.

Вторник, 5 май 2009 г.

2. Държавите-членки могат да определят за национални референтни лаборатории единствено лаборатории, които са акредитирани в съответствие с Директива 2004/10/ЕО.
3. Националните референтни лаборатории отговарят на следните изисквания:
 - а) да имат персонал с подходяща квалификация, преминал съответно обучение по алтернативни методи и процес на валидиране, както и по техниките, прилагани в тяхната област на компетентност;
 - б) да притежават оборудване и продукти, които са необходими за изпълнение на задачите, които са им възложени;
 - в) да имат подходяща административна инфраструктура;
 - г) да осигуряват спазване от страна на персонала им на правилата за поверителност.
4. Националните референтни лаборатории изпълняват следните функции:
 - а) сътрудничат с Комисията в областта на тяхната компетентност **и изпълняват задачи, целящи постигането на напредък по отношение на стратегиите за заместване на процедурите с животни;**
 - б) участват в предварителното валидиране и валидирането на алтернативни методи, **по целесъобразност,** координирани от Комисията;
 - в) съобщават на съответните органи в държавите-членки информацията, получавана от Комисията, относно наличието и приложението на алтернативни методи;
 - г) предоставят научно-техническа помощ на съответните органи **и на обектите за използване в и между** държавите-членки за приемането и прилагането на алтернативни методи;
 - д) осигуряват обучение относно използването на алтернативни методи на лицата по член 22, параграф 1 **и, ако е необходимо, на обектите за използване;**
 - е) **съобщава за разработването на алтернативни методи и информира обществеността относно положителните и отрицателните резултати.**
5. **Националните центрове работят с всички заинтересовани страни за постигане на целта за заместване на всички процедури с животни.**
6. Националните референтни лаборатории декларират всеки конфликт на интереси по отношение на всички осъществявани задачи.
7. Всички държави-членки съобщават името и адреса на референтната си лаборатория на Комисията. Комисията публикува списъка на националните референтни лаборатории.
8. След консултация с националните референтни лаборатории Комисията определя приоритетите за проучванията във връзка с валидирането и разпределя между тези лаборатории задачите по осъществяването на посочените проучвания.

Член 50

Национални комитети по хуманно отношение и етика към животните

1. Всяка държава-членка създава национален комитет по хуманно отношение и етика към животните, който съветва компетентните органи и постоянните органи за етичен преглед по въпроси, свързани с придобиването, развъждането, настаняването, полагането на грижи и използването на животни при процедури и осигурява обмен на най-добрите практики.
2. Националните комитети по хуманно отношение и етика към животните обменят информация относно действието на постоянните органи за етичен преглед и етична оценка, както и най-добри практики в рамките на Общността.

Вторник, 5 май 2009 г.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 51

Адаптиране на приложенията в съответствие с техническия прогрес

Комисията може да адаптира приложения от II до IX в съответствие с техническия и научен прогрес.

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 54, параграф 4.

Член 52

Отчетност

1. До ... (*) и на всеки пет години след това, държавите-членки изпращат на Комисията информация относно прилагането на настоящата директива и по-специално на член 11, параграф 1 и членове 27, 29, 35, 39, 40, 42 и 46 от нея.

2. Държавите-членки събират и правят публично достъпна на годишна база статистическа информация относно използването на животни при процедури, включително информация относно действителната тежест на процедурите и относно произхода и видовете на използваните при процедури || примати.

Държавите-членки **правят** тази статистическа информация **публично достъпна и я предоставят** на Комисията до ... (**) и || след това **на интервали, които не надвишават две години**.

3. Комисията установява до ... (***) общ формат за предоставяне на информацията по параграф 2 в съответствие с регулаторната процедура, посочена в член 54, параграф 2.

Член 53

Предпазна клауза

1. Когато една държава-членка има основателни причини да счита, че определена мярка е от съществено значение за запазването на видовете или във връзка с неочаквана проява на животозастрашаващо или инвалидизиращо клинично състояние при хората, тя може да разреши използването на човекоподобни маймуни при процедури, имащи една от посочените в член 5, параграф 2, буква а), член 5, параграф 3 или член 5, **параграф 6** цели, ако целта на процедурата не може да се постигне, като се използват други видове, различни от човекоподобните маймуни, или алтернативни методи. Позоваването на член 5, параграф 2, буква а) обаче не следва да се тълкува като приложимо по отношение на животни или растения.

2. Държавата-членка информира незабавно Комисията и останалите държави-членки за предоставеното разрешение, като посочва причините за своето решение и предоставя свидетелства за ситуацията, посочена в параграф 1, на които се основава временната мярка.

3. Комисията взема решение в съответствие с процедурата *по регулиране, посочена в член 54, параграф 2* до 60 дни от получаването на информацията от държавата-членка. С това решение:

а) се разрешава временната мярка за период, посочен в решението; или

б) държавата-членка се приканва да отмени временната мярка.

(*) Шест години от датата на транспониране.

(**) Три години след датата на транспониране.

(***) 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 54

Комитет

1. Комисията ще бъде подпомагана от Комитет.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.
3. Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.
4. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи от 1 до 4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 55

Доклад на Комисията

1. До ... (*) и на всеки пет години след това, Комисията предоставя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението на настоящата директива въз основа на информацията, получена от държавите-членки в съответствие с член 52, параграф 1.
2. До ... (*) и на всеки три години след това, Комисията предоставя на Европейския парламент и на Съвета обобщен доклад въз основа на статистическата информация, получена от държавите-членки в съответствие с член 52, параграф 2.

Член 56

Преразглеждане

Комисията преразглежда настоящата директива до ... (**), като взема предвид напредъка в развитието на алтернативни методи, които не са свързани с използване на животни и по-специално на || примати, и предлага всякакви изменения, когато е подходящо.

Член 57

Тематично преразглеждане

Комисията, като се консултира с държавите-членки и други заинтересовани страни, провежда на всеки две години тематично преразглеждане на използването на животни при процедури, като първото преразглеждане се осъществява ... (***). Преразглеждането разглежда въздействието на новите постижения на познанието в областта на технологиите, науката и хуманното отношение към животните и определя цели за прилагането на валидирани методи за заместване.

При периодичното преразглеждане Комисията дава приоритет на намаляването и премахването на процедурите, които причиняват най-голямата допустима болка, страдание, стрес или трайно увреждане, и на тези, които не са предназначени да облекчават животозастрашаващи или инвалидизиращи клинични състояния при хората, с оглед премахването на всички процедури. Комисията взема под внимание, при периодичното преразглеждане, развитието на общественото мнение относно използването на животни в процедури.

Член 58

Компетентен/и орган/и

1. Всяка държава-членка определя компетентния орган или органи, отговорни за изпълнението на настоящия директива.

(*) Седем години след датата на транспониране.

(**) Пет години след датата на влизане в сила.

(***) Две години след влизането в сила на настоящата директива.

Вторник, 5 май 2009 г.

Държавите-членки могат да посочат за изпълнение на настоящата директива органи, които не са публични. Така определените органи се считат за компетентни органи за целите на настоящата директива.

2. Държавите-членки информират Комисията за наименованията и адресите на компетентните органи най-късно до ... (*). Държавите-членки съобщават на Комисията за всички изменения на наименованията и адресите на компетентните органи.

Комисията публикува списъка на компетентните органи.

Член 59

Санкции

Държавите-членки определят правила за приложимите санкции при нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за гарантиране на тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. Държавите-членки съобщават на Комисията приетите разпоредби най-късно до ... (**) и незабавно уведомяват Комисията за всички последващи изменения, отнасящи се до тези санкции.

Член 60

Транспониране

1. Държавите-членки приемат и публикуват не по-късно от ... (***) законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица на съответствието между разпоредбите и настоящата директива.

Те прилагат тези разпоредби считано от ... (****).

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 61

Отмяна

Директива 86/609/ЕИО се отменя, считано от ... (*****).

Позоваванията на отменената директива се тълкуват като позовавания на настоящата директива.

Член 62

Преходни разпоредби

1. Държавите-членки не прилагат закони, подзаконови и административни разпоредби, приети в съответствие с членове 37—45, по отношение на проекти, които са започнали преди ... (****) и които приключват преди || три години след ... (****).

2. Проекти, които са започнали преди ... (****) и които приключват след || три години след ... (****), се одобряват до || три години след....

(*) Три месеца след влизането в сила на настоящата директива.

(**) Датата, посочена в първата алинея на член 60, параграф 1.

(***) 18 месеца след влизането в сила на настоящата директива.

(****) 1 януари на годината, следваща годината на транспониране, както е посочено в член 60, параграф 1, първа алинея.

(*****) Датата, която е посочена в член 60, параграф 1, втора алинея.

Вторник, 5 май 2009 г.

Член 63

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 64

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Разреди безгръбначни животни, посочени в член 2, параграф 2, буква б)

- I**
- Главоноги (Cephalopods)
 - Ракообразни с десет крака (Decapod crustaceans) *от подвидове Brachyura и Astacidae*

Вторник, 5 май 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Списък на животните, посочени в член 11, параграф 1, втора алинея

1. Жаби (*Xenopus (laevis, tropicalis)*, *Rana (temporaria, pipiens)*)
2. Мишки (*Mus musculus*)
3. Плъхове (*Rattus norvegicus*)
4. Морски свинчета (*Cavia porcellus*)
5. Сирийски (златен) хамстер (*Mesocricetus auratus*)
6. Китайски хамстер (*Cricetulus griseus*)
7. Монголска песчанка (*Meriones unguiculatus*)

I

8. Кучета (*Canis familiaris*)
9. Котки (*Felis catus*)
10. Всички видове нечовекоподобни примати

11. Рибa зeбpa (*Danio Danio*)

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Списък на приматите и на датите, посочени в член 11, параграф 1, трета алинея

Вид	Дати
Мармозетки (<i>Callithrix jacchus</i>)	[датата на приложение, посочена в члена относно транспонирането, първи параграф, втора алинея]
Маймуни <i>супомolgus</i> (<i>Macaca fascicularis</i>)	[10 години след транспонирането на директивата]
Маймуни <i>rhesus</i> (<i>Macaca mulatta</i>)	[10 години след транспонирането на директивата]
Други видове примати	[10 години след транспонирането на директивата]

Вторник, 5 май 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Стандарти за грижи и настаняване, посочени в член 34

РАЗДЕЛ А: ОБЩА ЧАСТ

Грижите и условията за настаняване се адаптират към научната цел.

1. ПОСТОЯННИ ОБЕКТИ

Условията за настаняване са адаптирани към научната цел.

1.1. Функции и общ замисъл

- а) Всички съоръжения следва да бъдат конструирани така, че да осигуряват среда, при която се отчитат физиологичните и етологични нужди на настанените в тях животни. Съоръженията се конструират и управляват така, че да се предотврати достъпът на неоторизирани лица и влизането или бягството на животни.
- б) Обектите следва да разполагат с действаща програма за поддръжка, за да се предотврати и отстрани всяка повреда в сградите или оборудването.

1.2. Помещения за държане

- а) Обектите следва да разполагат с график за редовно и ефективно почистване на помещенията и поддържане на задоволителни стандарти на хигиена.
- б) Помещенията, в които животните се пускат да тичат свободно, са със стени и подове, облицовани с устойчив материал по отношение на силно износване и драскане, причинени от животните и в процеса на почистване. Материалът не трябва да е вреден за здравето на животните и не следва да е такъв, от който те да могат да се наранят. Необходимо е да се осигури допълнителна защита за подвижното и неподвижното оборудване, за да не бъдат повредени от животните и да не ги нараняват.
- в) Несъвместими видове, например хищник и плячка, или животни, изискващи различна околна среда, не се държат в едно и също помещение, както и - при хищник и плячка - на разстояние, в което да се виждат, подушват или чуват.

1.3. Стаи за провеждане на процедури с общо и специално предназначение

- а) Всички обекти следва да разполагат с лабораторна апаратура за осъществяване на обикновени диагностични тестове, аутопсии и/или събиране на образци, подлежащи на по-подробни лабораторни изследвания в други обекти.
- б) Предвиждат се съоръжения за изолиране на новопостъпващи животни докато стане възможно да се установи здравното им състояние и да се установи и сведе до минимум потенциалния риск за здравето на вече настанени животни.
- в) За болни или пострадали животни се осигуряват условия за отделно настаняване.

1.4. Сервизни помещения

- а) Складовете се проектират, използват и поддържат така, че да се запази качеството на храната и постелките. Тези помещения са обезопасени от паразити и насекоми. Други материали, които може да са заразени или да представляват опасност за животните, се съхраняват отделно.
- б) Санитарните помещения са достатъчно големи, за да поберат инсталациите, необходими за обеззаразяване и почистване на използваното оборудване. Процесът на почистване се организира така, че движението на чисто и замърсено оборудване да не се смесва, за да се избегне замърсяване на новопочистеното оборудване.
- в) Обектите вземат подходящи мерки за хигиеничното събиране и изхвърляне на животински трупове и отпадъци. Обектите разполагат със специфични мерки за обработка, съхранение и изхвърляне на токсични, радиоактивни или заразени отпадъци.

Вторник, 5 май 2009 г.

2. ЖИЗНЕНА СРЕДА И КОНТРОЛ ВЪРХУ НЕЯ

2.1. Вентилация

- а) Помещенията за държане и загражденията за животни са оборудвани с вентилационна система, която отговаря на изискванията за настанените животни.
- б) Въздухът в помещенията се обновява на чести интервали.
- в) Вентилационната система се проектира, така че да се избегнат вредни въздушни течения и шумови смущения.
- г) Пушенето в помещения, в които се намират животни, е забранено.

2.2. Температура

- а) Температурата в помещенията за държане се адаптира към настанените видове. Температурата в помещенията за държане се измерва и записва ежедневно.
- б) Животните не могат да се държат принудително извън помещенията при климатични условия, които могат да им причинят стрес.

2.3. Влажност

Влажността в помещенията за държане се адаптира към настанените видове.

2.4. Осветление

- а) Когато естествената светлина не осигурява подходящ цикъл светло-тъмно, се предвижда изкуствено осветление, както за задоволяване на биологичните нужди на животните, така и за създаване на подходяща работна среда.
- б) Осигурява се подходящо осветление за провеждане на животновъдни процедури и проверки на животните.
- в) Осигуряват се редовни фотопериоди и интензитет на светлината, подходящи за всеки вид.
- г) Когато се държат животни албиноси, осветлението се коригира, за да се отчете чувствителността им към светлината.

2.5. Шум

- а) Нивата на шума в рамките на доловими за животните стойности, включително ултразвук, се свеждат до минимум, особено по време на почивка.
- б) Обектите са снабдени с алармени системи, настроени на звук извън границите, доловими от животните, когато това не възпрепятства възможността на човека да ги чува.
- в) Помещенията за държане се снабдяват със звукоизолиращи и поглъщащи звука материали.

2.6. Алармени системи

- а) Обектите, в които се разчита основно на електрическо или механично оборудване за контрол и защита на околната среда, се оборудват с резервна система за поддържане на основното обслужване и системите за аварийно осветление, както и за осигуряване на постоянно функциониране на самите алармени системи;
- б) Системите за отопление и вентилация се оборудват със съоръжения за наблюдение и аларми;
- в) На видими места се поставят ясни инструкции за действие при аварийни ситуации.

Вторник, 5 май 2009 г.

3. ГРИЖИ

Грижите се адаптират към научната цел.

3.1. Здраве

- а) Обектите разполагат с действаща стратегия за гарантиране на поддържането на здравния статус на животните, с който се запазва тяхното добро състояние и се отговаря на научните изисквания. Тази стратегия включва програма за микробиологично наблюдение и планове за справяне със здравословни проблеми, и в нея се определят здравни параметри и процедури при постъпване на нови животни;
- б) Поне веднъж дневно се осъществяват проверки на животните от отговарящите в обекта лица за хуманното отношение към животните и грижите за тях. Проверките включват наблюдение на здравето на животните и осигуряване на откриване на всички болни или наранени животни и подходящи мерки в това отношение.

3.2. Улавяне в дивата природа

- а) Когато е необходимо животните да бъдат уловени в дивата природа, се използват единствено хуманни начини от компетентни в прилагането им лица. Влиянието на процедурите по залавяне върху оставащите флора и фауна и хабитати се свежда до минимум;
- б) Всяко животно, за което при залавяне или след това се установи, че е наранено или в лошо здравословно състояние, се преглежда от компетентно лице колкото е възможно по-бързо и се вземат мерки за минимизиране на страданието на животните, като основният приоритет е възстановяването на здравето на животното;
- в) На местата, определени за залавянето, трябва да се разполага с подходящи за съответните видове контейнери и средства за транспортиране, в случай че е необходимо животните да бъдат преместени за преглед или лечение;
- г) Вземат се специални мерки за аклиматизацията, карантината, настаняването, отглеждането и грижите за заловени диви животни.

3.3. Настаняване и облагородяване на жизнената среда

а) Настаняване

С изключение на животните, които по природа живеят сами, всички останали се настаняват в стабилни в социално отношение групи от съвместими индивиди. Когато е позволено самостоятелно настаняване въз основа на извънредни научни и/или свързани с хуманното отношение основания, подкрепени с благоприятна етична оценка, продължителността се ограничава до минималния необходим период и животните са в зрителен, слухов, обонятелен и/или осезателен контакт. За да се избегнат проблеми, свързани с несъвместимост, и нарушени социални взаимоотношения, въвеждането или повторното въвеждане на животни в установени групи се наблюдава внимателно;

б) Облагородяване на жизнената среда

На всички животни се осигурява достатъчно пространство с подходяща комплексност, за да им се даде възможност да изразят широк набор от видове нормално поведение. Предоставя им се известна възможност за контрол и избор на тяхната среда, с което се намалява предизвиканото от стрес поведение. Обектите следва да разполагат с действащи подходящи техники за облагородяване на жизнената среда, включващи физически упражнения, търсене на храна, манипулативни и познавателни дейности, присъщи на отделните видове, които да позволяват на животните по-широк набор от дейности и да увеличават способностите им за адаптация. Облагородяването на средата в загражденията за животни е съобразено с присъщите за вида и отделното животно нужди. Програмата за облагородяване на жизнената среда се преразглежда и актуализира редовно.

в) Заграждения за животни

Загражденията за животни не се правят от материал, вреден за здравето на животните. Проектирането и конструкцията следва да не причиняват наранявания на животните. Ако не са за еднократна употреба, те се изработват от устойчив на почистване и техники за обеззаразяване материал. Проектирането на подовите в загражденията за животни следва да е съобразено с вида и възрастта на животните и да е замислено така, че отстраняването на животински екскрети да е улеснено.

3.4. Хранене

- а) Формата, съдържанието и поднасянето на храната отговарят на хранителните и поведенчески нужди на животното;

Вторник, 5 май 2009 г.

- б) Храната на животните трябва да бъде вкусна и да не е замърсена. При избора на суровини, производство, приготвяне и поднасяне на храната обектите вземат предпазни мерки за свеждане до минимум на химически, физически и микробиологични замърсявания;
- в) Опаковането, превозът и съхраняването се осъществяват така, че да се избегне замърсяване, разваляне или унищожаване. Всички корита, хранилки и други принадлежности, използвани за хранене, се почистват редовно и, при необходимост, се стерилизират;
- г) Всяко животно трябва да има достъп до храната, като се осигурява достатъчно пространство за хранене, за да се избегне съперничество;

3.5. Поене

- а) На разположение на всички животни винаги има чиста питейна вода;
- б) Когато се използват автоматични системи за поене, функционирането им редовно се проверява, поддържа и промива, за да се избегнат инциденти. Ако се използват клетки със твърдо дъно, се вземат мерки за минимизиране на риска от наводнение;
- в) Вземат се мерки редовното водоснабдяване на аквариумите и контейнерите да бъде адаптирано към нуждите и границите на поносимост за отделните видове риби, земноводни и влечуги.

3.6. Настилки, подложки, материали за отходни места, леговища и котила/гнездене

- а) За животните винаги се осигуряват подходящи материали за леговища или структури за спане, както и подходящ материал за котила/гнездене или структури за размножаване на животните;
- б) В границите на заграждението за животни, подът предоставя твърдо и удобно място за почивка на всички животни. Всички места за сън се поддържат сухи и чисти.

3.7. Манипулации

Обектите установяват програми за обучение, с които да се подобри сътрудничеството на животните по време на процедурите. Програмите за обучение са адаптирани към видовете и техния произход, процедурите и продължителността на проекта. Социалните контакти с хора следва да са приоритет и да са адаптирани към видовете и техния произход, процедурите и продължителността на проекта.

РАЗДЕЛ Б: РАЗДЕЛ ЗА ОТДЕЛНИТЕ ВИДОВЕ

1. Мишки, плъхове, песчанки, хамстери и морски свинчета

В тази и следващите таблици за мишки, плъхове, песчанки, хамстери и морски свинчета под „височина на заграждението“ се разбира вертикалното разстояние между пода и тавана на заграждението, като тази височина се прилага за повече от 50 % от минималната подова площ на заграждението преди добавяне на елементи за облагородяване на средата.

При разработване на процедури се отчита потенциалният растеж на животните, за да се осигури достатъчно пространство (както е посочено подробно в таблици от 1.1. до 1.5) за периода, в който се провежда изследването.

Таблица 1.1. Мишки

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площ на животно (cm ²)	Минимална височина на заграждението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
На съхранение и по време на процедури	до 20	330	60	12	[януари 2012 г.]
	над 20 до 25	330	70	12	
	над 25 до 30	330	80	12	
	над 30	330	100	12	

Вторник, 5 май 2009 г.

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площ на животното (cm ²)	Минимална височина на заграж- дението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Размножаване		330 За моногамна двойка (без/с роднинство) или три животни (с роднинство). За всяка допъл- нителна женска с малки се добавят 180 cm ² .		12	
Съхранение при развъждане (*) Размер на заграж- дението 950 cm ²	до 20	950	40	12	
Размер на заграж- дението 1 500 cm ²	до 20	1 500	30	12	

(*) Отбити от кърмене мишки могат да се държат при такава висока гъстота на съхранение за кратко време след отбиването им, до извеждане, но при условие че животните са настанени в по-големи заграждения с подходящо обогатена среда. Условието за настаняване не трябва да създават неудобства като: повишена степен на агресивност, заболяемост или смъртност, стереотипно или друго поведенческо отклонение, отслабване, или други физиологични или поведенчески реакции на стрес.

Таблица 1.2. Плъхове

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площна животно (cm ²)	Минимална височина на заграж- дението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
На съхранение и по време на процедури (*)	до 200	800	200	18	[януари 2012 г.]
	над 200 до 300	800	250	18	
	над 300 до 400	800	350	18	
	над 400 до 600	800	450	18	
	над 600	1 500	600	18	
Размножаване		800 Майка с малки. За всяко допъл- нително животно в зряла възраст, добавено за постоянно в заграж- дението, се добавят 400 cm ²		18	
Съхранение при развъждане (**) Размер на заграж- дението 1 500 cm ²	до 50	1 500	100	18	
	над 50 до 100	1 500	125	18	
	над 100 до 150	1 500	150	18	
	над 150 до 200	1 500	175	18	
Съхранение при развъждане (**) Размер на заграж- дението 2 500 cm ²	до 100	2 500	100	18	
	над 100 до 150	2 500	125	18	
	над 150 до 200	2 500	150	18	

(*) При провеждане на изследвания, обхващащи целия им живот, на животните се осигуряват заграждения с достатъчни размери за тяхното социално настаняване. Когато изискванията за пространство на животински индивид са по-ниски от посочените по-горе, следва да се отдаде приоритет на поддържането на стабилни социални структури.

(**) Отбити от кърмене плъхове могат да се държат при такава висока гъстота на съхранение за кратко време след отбиването им, до извеждане, но при условие че животните се намират в по-големи заграждения с подходящо обогатена среда. Условието за настаняване не трябва да създават неудобства като: повишена степен на агресивност, заболяемост или смъртност, стереотипно или друго поведенческо отклонение, отслабване, или други физиологични или поведенчески реакции на стрес.

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 1.3. Песчанки

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площ на животно (cm ²)	Минимална височина на заграждението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
На съхранение и по време на процедури	до 40	1 200	150	18	[януари 2012 г.]
	над 40	1 200	250	18	
Размножаване		1 200 Моногамна двойка или три животни с потомство		18	

Таблица 1.4. Хамстери

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площ на животно (cm ²)	Минимална височина на заграждението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
На съхранение и по време на процедури	до 60	800	150	14	[януари 2012 г.]
	над 60 до 100	800	200	14	
	над 100	800	250	14	
Размножаване		800 Майка или моногамна двойка с малки		14	
Съхранение при развъждане (*)	под 60	1 500	100	14	

(*) Отбити от кърмене хамстери могат да се държат при такава висока гъстота на съхранение за кратко време след отбиването им, до извеждане, но при условие че животните се намират в по-големи заграждения с подходящо обогатена среда. Условието за настаняване не трябва да създават неудобства като: повишена степен на агресивност, заболяемост или смъртност, стереотипно или друго поведенческо отклонение, отслабване, или други физиологични или поведенчески реакции на стрес.

Таблица 1.5. Морски свинчета

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площ на животно (cm ²)	Минимална височина на заграждението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
На съхранение и по време на процедури	до 200	1 800	200	23	[януари 2012 г.]
	над 200 до 300	1 800	350	23	
	над 300 до 450	1 800	500	23	
	над 450 до 700	2 500	700	23	
	над 700	2 500	900	23	

Вторник, 5 май 2009 г.

	Телесно тегло (g)	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Подова площ на животно (cm ²)	Минимална височина на заграж- дението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Размножаване		2 500 Двойка с малки. За всяка допъл- нителна женска се добавят 1 000 cm ² за размножаване		23	

2. Зайци

В границите на заграждението се осигурява издигнато място. Издигнатото място служи на животните за излягане и сядане, както и да се промъкват под него, но не трябва да заема повече от 40 % от подовото пространство. Когато поради извънредни научни или ветеринарни причини не могат да се използват рафтове, заграждението е с 33 % по-голямо за един заек и с 60 % по-голямо за два заека. Когато издигнатото място се осигурява на зайци на възраст под 10 седмици, оптималният му размер е 55 X 25 cm, а височината над пода трябва да позволява на животното да го използва.

Таблица 2.1. Зайци на възраст над 10 седмици

Таблица 2.1 следва да се използва както за клетки, така и за кошари. За третия, четвъртия, петия и шестия заек се добавя подова площ от поне 3 000 cm² на заек, а за всеки допълнителен заек след шестия се добавят поне по 2 500 cm².

Крайно телесно тегло (kg)	Минимална подова площ за едно или две хармонични в социално отношение животни (cm ²)	Минимална височина (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 3	3 500	45	[януари 2012 г.]
от 3 до 5	4 200	45	
над 5	5 400	60	

Таблица 2.2. Зайка с малки

Тегло на зайката (kg)	Минимален размер на заграж- дането (cm ²)	Допълнителна площ за кутии за леговище (cm ²)	Минимална височина (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 3	3 500	1 000	45	[януари 2012 г.]
от 3 до 5	4 200	1 200	45	
над 5	5 400	1 400	60	

Таблица 2.3. Зайци на възраст до 10 седмици

Таблица 2.3 следва да се използва както за клетки, така и за кошари.

Възраст	Минимален размер на заграждането (cm ²)	Минимална подова площ на животно (cm ²)	Минимална височина (cm)
Отбити до 7 седмици	4 000	800	40
от 7 до 10 седмици	4 000	1 200	40

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 2.4. Зайци: Оптимални размери за издигнати места в заграждения с размери, посочени в таблица 2.1.

Възраст вседомици	Крайно телесно тегло (kg)	Оптимален размер (cm × cm)	Оптимална височина от пода на заграждението (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
над 10	до 3	55 × 25	25	[януари 2012 г.]
	от 3 до 5	55 × 30	25	
	над 5	60 × 35	30	

3. Котки

Таблица 3.1. Котки

Минималното пространство за държане на котка-майка с котилото е това за една котка, като се разширява постепенно, така че до четиримесечна възраст котилото да се премести, за да се спазят посочените по-горе изисквания за пространството за котките в зряла възраст.

Местата за хранене и за отпадъци се разполагат на разстояние от поне 0,5 метра едно от друго и не се разменят.

	Под (*) (m ²)	Рафтове (m ²)	Височина (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Минимум за едно животно в зряла възраст	1,5	0,5	2	[януари 2017 г.]
Допълнение за всяко добавено животно	0,75	0,25	—	

(*) Бележка: Подова площ, с изключение на рафтовете.

4. Кучета

Вътрешното заграждение трябва да не е по-малко поне от 50 % от минималното пространство, с което трябва да разполагат кучетата, както е посочено подробно в таблица 4.1.

Допустимата площ, посочена по-долу, е въз основа на изискванията за гончета, но трябва да се отбележи, че гигантски породи като санбернар или ирландски вълкодав се нуждаят от значително по-голяма допустима площ от посочената в Таблица 4.1. За породи, различни от лабораторното гонче, допустимата площ се определя след консултации с ветеринари.

Таблица 4.1. Кучета

Когато са подложени на процедури в съответствие с настоящата директива, кучета, настанени по двойки или в групи, могат да бъдат ограничавани при осъществяването на процедури до половината от общото предоставено пространство (2 m² за куче до 20 kg, 4 m² за куче над 20 kg), ако това разделяне е от основно значение за научни цели.

Кърмеща женска с малки разполага с допустима площ, равна на тази за една женска без малки с равностойно тегло. Кошарата за кутретата се проектира, така че женската да може да има достъп до допълнително помещение или до издигнато пространство, което е на разстояние от кутретата.

Тегло (kg)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална подова площ за едно или две животни (m ²)	За всяко допълнително животно се добавят минимум (m ²)	Минимална височина (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 20	4	4	2	2	[януари 2017 г.]
до над 20	8	8	4	2	

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 4.2. Отбити от кърмене кучета

Тегло на кучето (kg)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална подова площ на животното (m ²)	Минимална височина (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 5	4	0,5	2	[януари 2017 г.]
над 5 до 10	4	1,0	2	
над 10 до 15	4	1,5	2	
над 15 до 20	4	2	2	
над 20	8	4	2	

5. Порове

Таблица 5. Порове

	Минимален размер на заграждението (cm ²)	Минимална подова площ на животното (cm ²)	Минимална височина (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Животни до 600 g	4 500	1 500	50	[януари 2012 г.]
Животни над 600 g	4 500	3 000	50	
Мъжжари в зряла възраст	6 000	6 000	50	
Женска с малки	5 400	5 400	50	

6. || примати

Таблица 6.1. Мармозетки и тамарини

	Минимална подова площ на загражденията за 1 (*) или 2 животни заедно с потомство на възраст до 5 месеца (m ²)	Минимален обем за допълнително животното на възраст над 5 месеца (m ³)	Минимална височина на заграждението (m) (**)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Мармозетки	0,5	0,2	1,5	[януари 2017 г.]
Тамарини	1,5	0,2	1,5	

(*) Животните се държат самостоятелно само при извънредни обстоятелства.

(**) Горната част на заграждението е минимум на 1,8 m от пода.

Таблица 6.2. Саймири

Минимална подова площ за 1 (*) или 2 животни (m ²)	Минимален обем за всяко допълнително животното на възраст над 6 месеца (m ³)	Минимална височина на заграждението (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
2,0	0,5	1,8	[януари 2017 г.]

(*) Животните се държат самостоятелно само при извънредни обстоятелства.

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 6.3. Макаци и зелени гвенони (*)

	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимален обем на заграждението (m ³)	Минимален обем на животно (m ³)	Минимална височина на заграждението (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Животни на възраст до 3 години (**)	2,0	3,6	1,0	1,8	[януари 2017 г.]
Животни на възраст над 3 години (***)	2,0	3,6	1,8	1,8	
Животни за размножаване (****)			3,5	2,0	

(*) Животните се държат самостоятелно само при извънредни обстоятелства.

(**) В заграждение с минимални размери могат да се държат до три животни.

(***) В заграждение с минимални размери могат да се държат до две животни.

(****) При колонии за размножаване не се изисква допълнително пространство/обем за млади животни на възраст до 2 години, настанени с майките им.

Таблица 6.4. Бабуини (*)

	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимален обем на заграждението (m ³)	Минимален обем на животно (m ³)	Минимална височина на заграждението (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Животни на възраст до 4 години (**)	4,0	7,2	3,0	1,8	[януари 2017 г.]
Животни на възраст над 4 години (**)	7,0	12,6	6,0	1,8	
Животни за размножаване (***)			12,0	2,0	

(*) Животните се държат самостоятелно само при извънредни обстоятелства.

(**) В заграждение с минимални размери може да се държат до 2 животни.

(***) При колонии за размножаване не се изисква допълнително пространство/обем за млади животни на възраст до 2 години, настанени с майките им.

7. Селскостопански животни

Таблица 7.1. Едър рогат добитък

Телесно тегло (kg)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална подова площ на животно (m ² /животно)	Хранилка за хранене ad libitum на безроги говеда (m/животно)	Хранилка за ограничено хранене на безроги говеда (m/животно)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 100	2,50	2,30	0,10	0,30	[януари 2017 г.]
над 100 до 200	4,25	3,40	0,15	0,50	
над 200 до 400	6,00	4,80	0,18	0,60	
над 400 до 600	9,00	7,50	0,21	0,70	
над 600 до 800	11,00	8,75	0,24	0,80	
над 800	16,00	10,00	0,30	1,00	

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 7.2. Овце и кози

Телесно тегло (kg)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална подова площ на животно (m ² /животно)	Минимална височина на преградата (m)	Хранилка за хранене ad libitum (m/животно)	Хранилка за ограничено хранене (m/животно)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 20	1,0	0,7	1,0	0,10	0,25	[януари 2017 г.]
над 20 до 35	1,5	1,0	1,2	0,10	0,30	
над 35 до 60	2,0	1,5	1,2	0,12	0,40	
над 60	3,0	1,8	1,5	0,12	0,50	

Таблица 7.3. Свине и свинчета

Живо тегло (kg)	Минимален размер на заграждението (*) (m ²)	Минимална подова площ на животно (m ² /животно)	Минимално пространство за лягане на животно (при термонеутрални условия) (m ² /животно)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 5	2,0	0,20	0,10	[януари 2017 г.]
над 5 до 10	2,0	0,25	0,11	
над 10 до 20	2,0	0,35	0,18	
над 20 до 30	2,0	0,50	0,24	
над 30 до 50	2,0	0,70	0,33	
над 50 до 70	3,0	0,80	0,41	
над 70 до 100	3,0	1,00	0,53	
над 100 до 150	4,0	1,35	0,70	
над 150	5,0	2,50	0,95	
(Обикновени) мъжки свине в зряла възраст	7,5		1,30	

(*) Прасета могат да бъдат затваряни в по-малки заграждения за кратки периоди от време, например като се раздели главното заграждение с прегради, когато е обосновано по ветеринарни или опитни причини, например когато се изисква отделно консумиране на храна.

Таблица 7.4. Еднокопитни

Най-късата страна е минимум $1,5 \times$ височината между плешките на животното. Височината на вътрешното заграждение трябва да дава възможност на животните да се изправят в пълен ръст на задните си крака.

Височина на коня между плешките (m)	Минимална подова площ на животно (m ² /животно)			Минимална височина на заграждението (m)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
	За всяко животно, държано самостоятелно или в група до 3 животни	За всяко животно в група от 4 или повече животни	Родилен бокс/кобила с конче		
от 1,00 до 1,40	9,0	6,0	16	3,00	
над 1,40 до 1,60	12,0	9,0	20	3,00	
над 1,60	16,0	$(2 \times WH)^2$ (*)	20	3,00	

(*) За да се гарантира достатъчно пространство, допустимата площ за всяко отделно животно се основава на височината му между плешките (WH)

Вторник, 5 май 2009 г.

8. Птици

Таблица 8.1. Домашна кокошка

Когато поради научни съображения не могат да бъдат спазени тези минимални размери на загражденията, продължителността на отделянето на птицата се обосновава от отговорното за опита лице и се определя след консултации с ветеринарен персонал. При подобни обстоятелства птиците могат да се настаняват в по-малки заграждения, оборудвани с подходящи облагородяващи средата елементи и с минимална подова площ от 0,75 m².

Телесна маса (g)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална площ на птица (m ²)	Минимална височина (cm)	Минимална дължина на отвора за хранене на една птица (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 200	1,00	0,025	30	3	[януари 2012 г.]
над 200 до 300	1,00	0,03	30	3	
над 300 до 600	1,00	0,05	40	7	
над 600 до 1 200	2,00	0,09	50	15	
над 1 200 до 1 800	2,00	0,11	75	15	
над 1 800 до 2 400	2,00	0,13	75	15	
над 2 400	2,00	0,21	75	15	

Таблица 8.2. Домашна пуйка

Всички страни на заграждението трябва да са дълги поне 1,5 m. Когато поради научни съображения не могат да бъдат спазени тези минимални размери на загражденията, продължителността на отделянето на птицата се обосновава от отговорното за опита лице и се определя след консултации с ветеринарен персонал. При подобни обстоятелства птиците могат да се настаняват в по-малки заграждения оборудвани с подходящи облагородяващи елементи и с минимална подова площ от 0,75 m² и минимална височина 50 cm за птици до 0,6 kg, 75 cm за птици до 4 kg и 100 cm за птици над 4 kg. Те могат да се използват за настаняване на малки групи птици в съответствие с изискванията за пространство, посочени в Таблица 8.3.

Телесна маса (kg)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална площ на птица (m ²)	Минимална височина (cm)	Минимална дължина на отвора за хранене на една птица (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 0,3	2,00	0,13	50	3	[януари 2012 г.]
над 0,3 до 0,6	2,00	0,17	50	7	
над 0,6 до 1	2,00	0,30	100	15	
над 1 до 4	2,00	0,35	100	15	
над 4 до 8	2,00	0,40	100	15	
над 8 до 12	2,00	0,50	150	20	
над 12 до 16	2,00	0,55	150	20	
над 16 до 20	2,00	0,60	150	20	
над 20	3,00	1,00	150	20	

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 8.3. Пъдпъдъци

Телесна маса (g)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Площ за настанена в двойка птица (m ²)	Площ за всяка допълнителна птица, настанена в група (m ²)	Минимална височина (cm)	Минимална дължина на хранилка за една птица (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 150	1,00	0,5	0,10	20	4	[януари 2012 г.]
над 150	1,00	0,6	0,15	30	4	

Таблица 8.4. Патици и гъски

Когато поради научни съображения не могат да бъдат спазени тези минимални размери на загражданията, продължителността на отделянето на птицата се обосновава от отговорното за опита лице и се определя след консултации с ветеринарен персонал. При подобни обстоятелства птиците могат да се настаняват в по-малки заграждания, оборудвани с подходящи облагородяващи средата елементи и с минимална подова площ от 0,75 m². Те могат да се използват за настаняване на малки групи от птици според изискванията за допустима площ, посочени в таблица 8.4.

Телесна маса (g)	Минимален размер на заграждението (m ²)	Пространство на птица (m ²) (*)	Минимална височина (cm)	Минимална дължина на отвора за хранене на една птица (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
Патици					[януари 2012 г.]
до 300	2,00	0,10	50	10	
над 300 до 1 200 (**)	2,00	0,20	200	10	
над 1 200 до 3 500	2,00	0,25	200	15	
над 3 500	2,00	0,50	200	15	
Гъски					
до 500	2,00	0,20	200	10	
над 500 до 2 000	2,00	0,33	200	15	
над 2 000	2,00	0,50	200	15	

(*) В тази площ се включва езерце с минимална площ от 0,5 m² на 2 m² заграждение с минимална дълбочина 30 cm. Езерцето може да представлява до 50 % от минималния размер на заграждението.

(**) Неоперени птици могат да се държат в заграждения с минимална височина 75 cm.

Таблица 8.5. Патици и гъски: минимални размери на езерцата (*)

	Площ (m ²)	Дълбочина (cm)
Патици	0,5	30
Гъски	0,5	от 10 до 30

(*) Размерите на езерцата са за 2 m² заграждение. Езерцето може да представлява до 50 % от минималния размер на заграждението.

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 8.6. Гълъби

Загражденията са дълги и тесни (например 2 m на 1 m), а не квадратни, за да се позволи на птиците да правят кратки полети.

Големина на групата	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална височина (cm)	Минимална дължина на отвор на хранилка за една птица (cm)	Минимална дължина от пръта за една птица (cm)	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 6	2	200	5	30	[януари 2012 г.]
от 7 до 12	3	200	5	30	
За всяка допълнителна птица над 12	0,15		5	30	

Таблица 8.7. Петниста сипка

Загражденията трябва да са дълги и тесни (например 2 m на 1 m), за да се позволи на птиците да правят кратки полети. За изследвания, свързани с размножаването, могат да се настаняват двойки в по-малки заграждения, които са подходящо облагородени, с минимална подова площ 0,5 m² и минимална височина 40 cm. Продължителността на отделянето на птицата се обосновава от отговорното за опита лице и се определя след консултации с ветеринарен персонал.

Големина на групата	Минимален размер на заграждението (m ²)	Минимална височина (cm)	Минимален брой хранилки	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 6	1,0	100	2	[януари 2012 г.]
от 7 до 12	1,5	200	2	
от 13 до 20	2,0	200	3	
за всяка допълнителна птица над 20	0,05		1 на 6 птици	

9. Земноводни

Таблица 9.1. Водни опашати

Дължина на тялото (*) (cm)	Минимална площ водна повърхност (cm ²)	Минимална площ водна повърхност за всяко допълнително животно при групи (cm ²)	Минимална дълбочина на водата (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 10	262,5	50	13	15°C—22°C	100 %	[януари 2012 г.]
над 10 до 20	525	110	13			
над 15 до 20	875	200	15			
над 20 до 30	1 837,5	440	15			
над 30	3 150	800	20			

(*) Измерено от муцуната до задния отвор

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 9.2. Водни жаби (*)

Дължина на тялото (**) (cm)	Минимална площ водна повърхност (cm ²)	Минимална площ водна повърхност за всяко допълнително животно при групи (cm ²)	Минимална дълбочина на водата (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 6	160	40	6	18°C—22°C	100 %	[януари 2012 г.]
от 6 до 9	300	75	8			
над 9 до 12	600	150	10			
над 12	920	230	12,5			

(*) Тези препоръки се отнасят до резервоари (т.е. за животновъдство), но не и за резервоари, използвани при естествено чифтосване и свръхулавяния, поради ефективността, тъй като последните две процедури изискват по-малки и индивидуални резервоари. Изискванията за пространството са определени за животни в зряла възраст в посочените категории размери; младите животни и поповете лъжички или се изключват, или размерите се изменят на принципа на градирането

(**) Измерено от муцуната до задния отвор

Таблица 9.3. Полу-водни жаби

Дължина на тялото (*) (cm)	Минимален размер на заграждението (**) (cm ²)	Минимална площ за всяко допълнително животно при групи (cm ²)	Минимална височина на заграждението (***) (cm)	Минимална дълбочина на водата (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 5,0	1 500	200	20	10	10°C—15°C	50—80 %	[януари 2012 г.]
над 5,0 до 7,5	3 500	500	30	10			
над 7,5	4 000	700	30	15			

(*) Измерено от муцуната до задния отвор

(**) Една трета земя, две трети вода, достатъчни за потапяне на животното

(***) Измерени от повърхността на земните подразделения до вътрешната част на върха на терариума; освен това височината на загражданията се адаптира към вътрешния дизайн.

Таблица 9.4. Полу-земни жаби

Дължина на тялото (*) (cm)	Минимален размер на заграждението (**) (cm ²)	Минимална площ за всяко допълнително животно при групи (cm ²)	Минимална височина на заграждението (***) (cm)	Минимална дълбочина на водата (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 5,0	1 500	200	20	10	23°C—27°C	50—80 %	[януари 2012 г.]
над 5,0 до 7,5	3 500	500	30	10			
над 7,5	4 000	700	30	15			

(*) Измерено от муцуната до задния отвор

(**) Две трети земя, една трета вода, достатъчна за потапяне на животното

(***) Измерени от повърхността на земните подразделения до вътрешната част на върха на терариума; освен това височината на загражданията се адаптира към вътрешния дизайн.

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 9.5. Дървесни жаби

Дължина на тялото (*) (cm)	Минимален размер на заграждението (**) (cm ²)	Минимална площ за всяко допълнително животно при групи (cm ²)	Минимална височина на заграждението (***) (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 3,0	900	100	30	18°C—25°C	50—70 %	[януари 2012 г.]
над 3,0	1 500	200	30			

(*) Измерено от муцуната до задния отвор

(**) Две трети земя, една трети вода, достатъчна за потапяне на животното

(***) Измерени от повърхността на земните подразделения до вътрешната част на върха на терариума; освен това височината на заграждението се адаптира към вътрешния дизайн.

10. Влечуги

Таблица 10.1. Морски костенурки

Дължина на тялото (*) (cm)	Минимална площ водна повърхност (cm ²)	Минимална площ водна повърхност за всяко допълнително животно при групи (cm ²)	Минимална дълбочина на водата (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 5	600	100	10	20°C—25°C	80—70 %	[януари 2012 г.]
над 5 до 10	1 600	300	15			
над 10 до 15	3 500	600	20			
над 15 до 20	6 000	1 200	30			
над 20 до 30	10 000	2 000	35			
над 30	20 000	5 000	40			

(*) Измерена по права линия от лицевия ръб до крайния ръб на черупката

Таблица 10.2. Земни змии

Дължина на тялото (*) (cm)	Минимална подова площ (cm ²)	Минимална подова площ за всяко допълнително животно в групи (cm ²)	Минимална височина на заграждението (**) (cm)	Оптимална температура	Относителна влажност	Датата, посочена в член 34, параграф 2
до 30	300	150	10	22°C—27°C	60—80 %	[януари 2012 г.]
над 30 до 40	400	200	12			
над 40 до 50	600	300	15			
над 50 до 75	1 200	600	20			
над 75	2 500	1 200	28			

(*) Измерена от муцуната до опашката

(**) Измерена от повърхността на земните подразделения до вътрешната част на върха на терариума; освен това височината на заграждението се адаптира към вътрешния дизайн.

Вторник, 5 май 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Списък на животните, посочени в член 34, параграф 4

- 1) Едър розат добитък (*Bos taurus* и *Bos indicus*);
- 2) Овце и кози (*Ovis aries* и *Capra hircus*);
- 3) Свини (*Sus scrofa*);
- 4) Еднокопитни (*Equus caballus* и *Equus asinus*);
- 5) Домашна кокошка (*Gallus gallus domesticus*);
- 6) Домашна пуйка (*Meleagris gallopavo*);
- 7) Патици и гъски (*Anas platyrhynchos*, *Anser anser domesticus*, *Cairina moschata*);
- 8) Домашен пъдпъдък (*Coturnix spp*);
- 9) Гълъби (*Columba livia*);
- 10) Зайци (*Oryctolagus cuniculus*)

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Хуманни методи на умъртвяване на животни

Таблица 1 - Хуманни методи за умъртвяване на риби, включително на челюстни и кръглоустни

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свръхдоза анестетик	++	++	++	+ до ++	++	от 4 до 5 (*)	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
Зашеметяване чрез електрически ток	++	+	+	+	++	4	Изисква се специално оборудване Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Мацерация	++	++	++	++	+	4	Единствено при риби с дължина до 2 cm
Механичен удар	++	+	+	++	-	3	Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Пречупване на гръбначния стълб в областта на врата	++	++	+	++	-	2 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	Не се използва при риби >500g Трябва да е последвано от унищожаване на мозъка

(*) Някои анестетици могат да причинят дразнене на кожата, когато се използват при риби

При риби в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 2 – Хуманни методи за умъртвяване на земноводни

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свърхдоза анестетик	++	++	++	++	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
Механичен удар	++	++	+	++	-	3	Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
NMB/анестетична смес (*)	+	++	-	+	+	3	Инжектира се интравенозно и поради това се изискват експертни знания.
Облъчване с микровълни	++	++	-	+	++	3	Изисква се специално оборудване. За малки земноводни.
Зашеметяване чрез електрически ток	+	+	+	-	-	2	Изисква се специално оборудване. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.

(*) Neuromuscular blocking agent (реактив за нервно-мускулно блокиране, NMB)

При земноводни в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Таблица 3 – Хуманни методи за умъртвяване на влечуги

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свърхдоза анестетик	++	++	++	+	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
С парализиращо животно	++	++	++	+	+	5	За големи влечуги. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Прострелване	++	++	++	-	+	4	Да се използва от опитни стрелци. Може да е необходим метод за обезпечаване на смъртта. Да се използва при полеви условия.

Вторник, 5 май 2009 г.

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Механичен удар	+	+	+	++	-	3	Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.

При влечуги в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Таблица 4 – Хуманни методи за умишляване на птици

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на използване	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
NMB/анестетична смес	++	++	+	+	++	4	Инжектира се интравенозно и поради това се изискват експертни знания.
Инертни газове (Ar, N ₂)	++	++	++	++	+	4	Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Мацерация	++	++	++	++	-	4	За пилета на възраст до 72 часа.
Пречупване на гръбначния стълб в областта на врата	++	++	-	++	-	1/3 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	За малки и млади птици (<250 g). Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Облъчване с микровълни	++	++	-	++	+	3	Изисква се специализирано оборудване.
Механичен удар	++	++	-	++	-	3	Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Зашеметяване чрез електрически ток	++	++	+	-	-	3	Изисква се специализирано оборудване. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Въглероден оксид	+	+	++	-	-	1	Опасен за оператора.

При птици в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Вторник, 5 май 2009 г.

Таблица 5 – Хуманни методи за умъртвяване на гризачи

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свърхдоза анестетик	++	++	++	+	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
NMB/анестетична смес	++	++	-	+	++	4	Инжектира се интравенозно и поради това се изискват експертни знания.
Инертни газове (Ar)	++	+	++	+	+	4	Трябва да са последвани от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Механичен удар	++	++	+	++	-	3	За гризачи до 1 kg. трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Пречупване на гръбначния стълб в областта на врата	++	++	+	++	-	2/3 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	За гризачи до 150 g. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Облъчване с микровълни	++	++	-	++	+	3	Изисква се специализирано оборудване.
Обезглавяване	+	+	+	++	-	1/2 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	
Въглероден диоксид	+	++	++	+	++	5	Да се използва единствено при постепенно прилагане.
Въглероден оксид	+	+	+	-	++	1	Опасен за оператора.

При гризачи в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Таблица 6 – Хуманни методи за умъртвяване на зайци

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свърхдоза анестетик	++	++	++	+	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
NMB/анестетична смес	++	++	-	+	++	4	Инжектира се интравенозно и поради това се изискват експертни знания.

Вторник, 5 май 2009 г.

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
С парализиращо жило	++	++	-	+	+	4	Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Пречупване на гръбначния стълб в областта на врата	++	++	-	++	-	3 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	Приемливо за зайци до 1 kg. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Механичен удар	++	+	-	++	-	3	Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Зашеметяване чрез електрически ток	++	+	++	-	+	3	Изисква се специализирано оборудване. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Облъчване с микровълни	++	++	-	++	+	3	Изисква се специализирано оборудване.
Обезглавяване	+	+	+	-	-	1 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	За зайци до 1 kg.
Въглероден оксид	+	+	++	-	++	1	Опасен за оператора.
Бързо замразяване	+	+	++	++	+	1	Да се използва при зародиши до 4 g.

При зайци в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Таблица 7 – Хуманни методи за умъртвяване на кучета, котки, порове и лисици

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свърхдоза анестетик	++	++	-	+	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
NMB/анестетична смес	++	++	-	+	+	4	Инжектира се интравенозно и поради това се изискват експертни знания.

Вторник, 5 май 2009 г.

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Прострелване със свободно изстрелван куршум с подходящи пушка, пистолет и амуниции	++	++	-	-	-	4	Да се използва от опитни стрелци. Може да е необходим метод за обезпечаване на смъртта.
С парализиращо животно	++	++	-	++	+	3	Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Зашеметяване чрез електрически ток	++	++	-	-	-	3	Изисква се специализирано оборудване. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Механичен удар	++	++	+	++	-	2	Да се използва при новородени. Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.

При кучета, котки, порове или лисици, които са в безсъзнание, могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Таблица 8 – Хуманни методи за умъртвяване на едри бозайници

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свърхдоза анестетик	++	++	-	+	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително
С парализиращо животно	++	++	+	+	+	5	Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Прострелване със свободно изстрелван куршум с подходящи пушка, пистолет и амуниции	++	++	+	-	+	4	Да се използва от опитни стрелци. Може да е необходим метод за обезпечаване на смъртта. Да се използва при полеви условия.
NMB/анестетична смес	++	++	-	+	++	4	Инжектира се интравенозно и поради това се изискват експертни знания.
Инертни газове (Ar)	++	++	+	+	+	4	Трябва да са последвани от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод. Приемливи при прасета.

Вторник, 5 май 2009 г.

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Зашеметяване чрез електрически ток	++	++	+	-	-	3	Изисква се специализирано оборудване. Трябва да е последвано от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.
Механичен удар	++	+	-	+	+	3 – ако животното е в съзнание 5 – ако животното е в безсъзнание	Трябва да е последван от незабавно обезкървяване, незабавно унищожаване на мозъка или обезпечаване на смъртта чрез друг метод.

При едри бозайници в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Таблица 9 – Хуманни методи за умъртвяване на || примати

Средство	Бързина	Ефикасност	Лесен начин на употреба	Безопасност на оператора	Естетическа стойност	Обща оценка (1-5)	Забележки
Свръхдоза анестетик	++	++	-	+	++	5	Може да се използва като на животното предварително се даде успокоително

При || примати в безсъзнание могат да се използват и други методи, при условие че животното не се връща в съзнание преди смъртта.

Бързина: ++ много бърз, + бърз, - бавен. Ефикасност: ++ много ефикасен, + ефикасен, - неефикасен. Лесен начин на употреба: ++ лесен начин на употреба, + изискват се експертни знания, - изисква се специализирано обучение. Безопасност на употреба за оператора: ++ безопасен, + нисък риск, - опасен. Естетическа стойност: ++ добър в естетическо отношение, + приемлив за повечето хора, - неприемлив за много хора. Оценка: 1-5 като 5 е най-задоволителната оценка.

Вторник, 5 май 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Списък на елементите по член 22, параграф 4

1. Действащо национално законодателство, свързано с придобиването, отглеждането, грижите и използването на животни при научни процедури.
2. Етични норми във връзка с взаимоотношенията между хората и животните, присъщата стойност на живота и аргументи за и против използването на животни при научни процедури.
3. Фундаментална биология във връзка с анатомията, физиологически характеристики, размножаването, генетиката и генетичните изменения.
4. Поведение, отглеждане и облагородяване на жизнената среда на животните.
5. Управление на здравеопазването и хигиената на животните.
6. Разпознаване на специфични за видовете стрес, болка и страдания по отношение на най-разпространените лабораторни видове.
7. Анестезия, обезболяващи методи и евтаназия.
8. Използване на хуманни начини за край на процедурите.
9. Изисквания за заместване, намаляване и облекчаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Списък на елементите по член 38, параграф 1, точка в

1. Целесъобразност и обосновка на следните:
 - а) използването на животни, включително техния произход, планиран брой, видове и етапи от живота;
 - б) процедури.
2. Доказване, че са приложени съществуващите методи за заместване, намаляване и облекчаване на използването на животни при процедури;
3. Доказване на компетентността на лицата, участващи в проекта;
4. Планираното използване на анестезия, аналгезия и други обезболяващи и облекчаващи методи.
5. Намаляване, избягване и облекчаване на всички форми на страдание на животните от раждането до смъртта.
6. Условия за настаняване, отглеждане и грижи за животните.
7. Използване на по-ранни и хуманни начини за край на процедурите.
8. Стратегия за опита или наблюдението и статистически проект за минимизиране на броя на животните, тяхното страдание и влиянието върху околната среда.
9. Преживяното от животните и тяхното повторно използване.
10. Избягване на ненужно дублиране на процедури.

Вторник, 5 май 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ Й

Общи определения на степените на тежест, посочени в член 17, параграф 1

По принцип:

Освен в случай че противното е известно или установено, следва да се приема, че процедурите, които предизвикват болка при човека, предизвикват болка и при животните.

Без болка или с лека болка: Степен на тежест 1

Интервенции и манипулации върху животни с експериментална цел, в резултат на които животните не изпитват никаква болка или изпитват кратка лека болка, не понасят страдание, наранявания или лек стрес и не се наблюдава значително влошаване на общото им състояние.

Примери:

- проучвания с използване на фуражи с различен състав или прилагане на нефизиологичен режим на хранене, при които се отбелязват минимални клинични показатели или симптоми.
- вземане на кръвни проби или инжектиране (s.c., i.m., i.p., i.v.) на лекарствени средства.
- биопсия на повърхностни тъкани с прилагане на анестезия
- неинвазивни техники на сканиране със или без прилагане на успокоителни вещества или анестезия на животните
- проучвания на поносимостта, при които могат да се очакват краткотрайни, незначителни, локални или системни реакции
- записване на електрокардиограма (ЕКГ) на животни, намиращи се в съзнание
- проучвания чрез наблюдение, като например извеждане на открито, използване на лабиринт или на стълба
- опити с прилагане на обща анестезия при необратим край

Умерени: Степен на тежест 2

Интервенции и манипулации върху животни с експериментална цел, които подлагат животните на умерен стрес за кратък период или на умерено дълъг до продължителен епизод на леки стрес, болка, страдание или наранявания, или значително влошаване на общото състояние.

Примери:

- оперативна намеса с прилагане на анестезия и съответен вид аналгезия
- имплантиране на устройства от типа на катетри, предаватели на телеметрични данни, миниатюрни помпи с прилагане на обща анестезия
- проучвания с прилагане на нефизиологичен режим на хранене, с клинични показатели или симптоми на неподложен на лечение захарен диабет
- често и многократно вземане на кръвни проби или прилагане на определени вещества
- предизвикване на безпокойство у животни
- опити за установяване на остра токсичност, проучвания на крайна поносимост; проучвания за установяване на пределни стойности, опити за установяване на хронична токсичност/канцерогенност без фатален изход
- форми на припадъци, като например при изследвания на епилепсията
- ракови заболявания без фатален изход при животни, като например при изследвания на междувидовата трансплантация

Вторник, 5 май 2009 г.

Тежки: Степен на тежест 3

Интервенции и манипулации върху животни с експериментална цел, които причиняват на животните тежък до много тежък стрес или ги подлагат на умерено дълъг до продължителен епизод на умерен стрес, много силна болка, продължително страдание или сериозни наранявания, или значително и трайно влошаване на общото състояние.

Припери:

- бактериални или вирусни инфекции с фатален изход
- хронични форми на ревматоиден артрит
- генетично модифицирани животни, които носят водещи до фатален изход фенотипове (например онкогени), когато не се прилага ранно прекратяване на експеримента
- трансплантация на органи (например бъбреци, панкреас)
- хронични форми на тежки заболявания на нервната система, като например болестта на Паркинсон

Замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения *I**

P6_TA(2009)0344

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 5 май 2009 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2005/35/ЕО относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (COM(2008)0134 – C6-0142/2008 – 2008/0055(COD))

(2010/C 212 E/32)

(Процедура на съвместно вземане на решение: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (COM(2008)0134),
- като взе предвид член 251, параграф 2 и член 80, параграф 2 от Договора за ЕО, съгласно които предложението е внесено от Комисията (C6-0142/2008),
- като взе предвид член 51 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по транспорт и туризъм и становищата на Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните и на Комисията по правни въпроси (A6-0080/2009),

1. Одобрява предложението на Комисията във вида, в който е изменено;
 2. Призовава Комисията да се отнесе до него отново, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в своето предложение или да го замени с друг текст;
 3. Възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.
-